Tallinna Linna Raamatukogu

Nr. 134. **Reedel, 12. nowembril 1937. a.** **Hind 5 senti.**

RAHVALEHT

Toimetus-peatalitus: Tallinn, Pikk 54. Toimetaja telef. 444-73. üldine 449-90. Iga numbriga kaasas 8 lehekülge „Juturaamatut." Ilmub kolm korda nädalas: esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel.

Skandaal waherahu aastapäewal Londonis.

Leinaseisaku ajal karjus üks mees „Maha sõda!"

Pärast kahe minuti möödumist rahwahulk hüüdis: „Tapke see mees!" — Iirimaal põletati Briti lipp ja pandi pomm plahwatama. — Mitu isikut sai wigastada.

(ETA). London, 12. now. Waherahu aastapäewa puhul seisis kogu Inglismaal igasugune liiklemine kaks minutit. Esimest korda kuningas George 6. asetas pärja tundmatu sõduri mälestusiambale. Kuningas oli feldmarsjali mundris, kuna kuninganna oli riietatud musta. Pärja asetamise juures wiibisid ka kuninga wennad ja walitsuse liikmed.

Kuid pärja asetamisel oli ka wahejuhtum. Kaheminutilise üldise waikuse ajal tungis äkki üks mees läbi merewäelaste ipaleeri. Minnes kuninga poole, ta karjus:

„Maha sõda! Kõik see on ainult silmakirjalikkus! Teie walmistute meelega sõjale."

Kohe politseinikud pidasid kinni mehe, kes oli kuningast umbes 20 meetri kaugusel. Waikuse ajal politseinikud hoidsid mehe maas kinni kolme kuni nelja meetri kaugusel peaminister Neville Chamberlainist. Kuningas ei lasknud end segada wahejuhtumist.

Samuti säilitas rahwahulk kaheminutilise waikuse ajal täieliku rahu. Kuid pärast kahe minuti möödumist rahwahulk andis woli oma tunnetele. Rahwahulk, tungides mehe poole, karjus:

„Tapke tema!"

Mehe kaitseks politsei oli sunnitud kohale tooma abijõude, et kaitsta teda wihase rahwahulga eest. Lõpuks õnnestus toimetada meest politseisse.

(ETA). Dublin, 12. now. Waherahu aastapäewa mälestamisel oli ka siin wahejuhtum. Kaheminutilise waikuse ajal üks rühm noori mehi, oles läbi tunginud rahwa hulgast, kes seisis waikselt Trinidadi kolledzhi ees, **põletas awalikult ühe Briti lipu.**

Ka Belfastis, Põhja-Iirimaal, on olnud wahejuhtum. Waherahu aastapäewa mälestamise aktuse ajal plahwatas seal üks pomm, kusjuures sai wigastada mitu isikut.

Hiinlaste vastupanu raugeb.

Jaapan saatis maale 80 transportlaewatäit sõdureid. — Suurim uputus Hiinas, mis nähtud 50 aasta jooksul. — Nantao kindralid teostasid enesetapu.

(ETA.) Shanghai, 12. now. Nantaos ja Nantshangis on seiskunud pommitamiste tagajärjel püssilaskmised. Jaapanlased on tunginud eile pärast lõunat Nantao läänesse. Hiinlaste wastupanu on lõplikult murtud. Prantsuse kontsessioonalale on põgenenud üle 2000 Hiina sõdurit, kes on desarmeeritud Prantsuse wõimude poolt. Hiina allikaist teatatakse, et Wusungi sadamasse olewat saabunud 80 Jaapani transportlaewa, mis olewat täis Jaapani sõdureid.

(ETA.) Shanghai, 12. now. Üks näljahädaliste abistamise komitee kaastöötaja, kes saabus Shantungi prowintsist, jutustab, et seal on miljon inimest peawarjuta ja näljas suure uputuse tagajärjel, millist seal ei ole enam nähtud 50 aasta jooksul. Suurwesi on purustanud kaitsetammid Kollasel jõel. Terwe wiiendik kogu prowintsist on üle ujutatud.

(ETA) Shanghai, 12. now. Shanghai linnapea tegi eile wisiidi Prantsuse konsul-dikule, teatades temale, et marssal Tshiang Kai-shek oli annud käsu wastupanu lõpetamiseks Nantaos.

Kuuldub, et Nantao garnisoni ülem kindral Thang on teostanud enesetapmise. Samuti olewat enese tapnud tema staabiülem.

Hiina agentuur Central News teatab, et 15 Jaapani lennukit on sooritanud eile teks 13 pommitusretke Nankingile. Pommitamise ajal on alla tulistatud kaks Jaapani lennukit.

Sõda olevat alles algstaadiumis.

(ETA.) Shanghai, 12. now. Nankingist teatatakse, et Nankingi walitsus on otsustanud, waatamata Shanghai langemisele, jatkata energilist wastupanu jaapanlastele. Samal seisukohal olewat ka Hiina sõjawäe esindajad, kes olewat seletanud, et sõda on alles algstaadiumis.

Nantaos jaapanlased on nüüd täielikult peremehed. Mitu tuhat Hiina sõdurit minnes Prantsuse kontsessioonalale, on pannud relwad maha. Nad interneeritakse seal kogu waenuliku tegewuse ajaks. Wõitlustes on kannud raskeid kaotusi ka Hiina politsei, kes on samuti tagasi tõmbunud Prantsuse kontsessioonalale.

kontsessioonalast ja inglise monopoli kaotamist rahwusvahelise politsei juhtimises. Kui aga rahwusvahelised wõimud ei taha tunnustada praegust seisukorda, siis jaapanlased on sunnitud wõtma tarwitusele abinõusid rahwusvahelise kontsessioonala täieliku erapooletuse kindlustamiseks, kirjutab leht.

Jaapani front üle 100 kilomeetri pikk.

(ETA) Tokio, 12. now. Shanghai piirkonnas on jaapanlaste waldusses umbes 8000 ruutkilomeetri suurune maa-ala. Hangtshou lahes maabunud Jaapani wäed on ühinenud nende Jaapani wägedega, mis on edasi tunginud Sakingtshenist lõuna poole 20 kilomeetri kaugusel Shanghaist. Seega on kogu Shanghai piirkond ümber piiratud Jaapani wägede poolt. Ühendus Shanghai ja Nankingi wahel on nüüd täiesti ära lõigatud jaapanlaste poolt. Shanghai piirkonnas Jaapani front on üle 100 kilomeetri pikk, ulatudes Liuhotshenist (Jangtse jõe suu juures) kuni Hangtshou laheni.

Hiina lennukid lasti alla pommitusretkel Jaapanisse.

(ETA) Tokio, 12. now. Ühenduses teatega, et kolm Hiina lennukit on Jangtse jõe suust lendamas ida poole, on antud esimest korda Hiina-Jaapani konflikti puhkemisest saadik häiret Jaapani lääneosas, eriti Nagasakis, kuulutades õhurünnaku hädaohtu. Ent kaks Hiina lennukit on Jaapani lennukite poolt alla tulistatud Saddle saarte läheduses, mis asuwad Hangtshou lahes, Shanghaist 120 kilomeetrit ida pool. Kolmandal Hiina lennukil on õnnestunud algusel pääseda Jaapani lennukite käest ja jatkata lendu Jaapani poole. Kuid hiljem õnnestus Jaapani lennukeil alla tulistada ka kolmas Hiina lennuk.

Jaapan tahab tungida rahvusvahelisele maa-alale.

(ETA) Shanghai, 12. now. „Todo Shimbu", mis on ainus Shanghais ilmuw jaapani ajaleht, on esitanud mitu nõudmist. Leht nõuab muuseas jaapaniwastase liikumise lõpetamist rahwusvahelisel kontsessioonalal, kõigi hiina poliitiliste ja walitsusorganite wäljasaatmist rahwusvahelisest

Sügis- ja talwe-uudisriided
suures valikus kohal
Rätsepääri
Mait Juhansoo & Poeg
Max Johansen & Poeg
Tallinn, Rataskaevu 22
Telefon 432-89.
Asut. Petrogradis 1897

Nobeli auhind prantsuse kirjanikule.

(ETA.) Stokholm, 12 now. Nobeli kirjanduslik auhind käesolewa aasta eest on määratud prantsuse kirjanikule Roger Martin du Gard'ile, kes on sündinud 1881. aastal.

Tema teened.

Du Gard sai Prantsusmaal tuttawaks luuleteosega „Jean Barois" (1913), milles ta käsitas kaasaegset katoliitsismi ja wabamõtlejate wahelise wõitluse probleemi ühenduses Dreyfusi afääriga. Menukamad farsid on Du Gard'il „Le testament du pere Leleu" (1920) ja „La gonfle" (1928). 1921. aastal asus du Gard kirjutama suurt seeriaromaani perekonna- ja haridusaluh „Les Thibault", mis jatkus üle kümne aasta.

Jaapan ja Portugal

tunnustawad Franco walitsust.

(ETA) London, 12. now. Reuteri diplomaatiline korrespondent teatab, et kõige lähemal ajal olewat oodata kindral Franco walitsuse tunnustamist Jaapani ja Portugali poolt. Ent selle teate kohta ei ole saadud weel mingit kinnitust.

Huwi Skoblini loo wastu.

(ETA) Pariis, 12. now. „Paris-Soir" teatab, et tundmatud isikud on püüdnud tungida kindral Skoblini abikaasa adwokaadi korterisse. Ent adwokaat on ajanud nurja sissetungikatse.

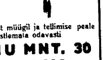

Moodsad lambivarjud
omatööstusest müügil ja tellimise peale võistlematu odavasti
PÄRNU MNT. 30
V. SAVI
moe-, pesu- ja pudukaubaäri.

Raske lennukatastroof Poolas.

(ETA) Warsawi, 12. now. Eile pärast lõunat kukkus Warsawi lähedal alla üks reisijatelennuk, mis pidas ühendust Krakowi ja Warsawi wahel. Halwa ilmastiku tagajärjel lennuk oli kawatsenud hädamaandumist, mis aga ebaõnnestus. Katastroofis on saanud neli isikut surma ja seitse haawata. Surmasaanute hulgas on ka rootsi tööstur Bergrin. Haawatute seas on teiste hulgas ka krahwinna Potocka ja Wilno ülikooli professor Pelczar.

Tugew taifuun Filipiinidel.

(ETA.) Manila, 12. now. Luzoni saarel on möllanud eile tugew taifuun. Manilast lõunapool on katkenud kõik telefoniliinid. Suur osa Manilast on üle ujutatud. 3000 inimest on jäänud peawarjuta. Hulk maju on purustatud. Seniste teadete järele on saanud surma wiis isikut.

„WABA MAA"

TAANI ERINUMBER

ilmub detsembri algul kolmandamana meie rahvaste erinumbrite sarjas mitmevärvitrükis. Selles erinumbris, mille materjalid on saadud Taani välisministeeriumist, anname ülevaate tema tööstusest-kaubandusest, põllumajandusest, rahvast, kultuurelust jne. Eriti puudutame majandussuhete elustamisest.

ROOTSI ERINUMBER

ilmub detsembri keskpaigu neljandamana meie rahvaste erinumbrite sarjas mitmevärvitrükis. Artiklid, mis saame enamuses Rootsi välisministeeriumi kaudu, annavad täieliku pildi Rootsist, tema rahvast, tööstusest-kaubandusest, turismist, kultuurelust jne. Üksikasjalikku käsitamist leiab kaubavahetus Rootsi ja Eesti vahel.

Ühtlasi anname rootsikeelses artiklis ülevaate Eestist turismi- ja suvitusmaana.

Levitame mõlemat numbrit suurel hulgal vastavates riikides. Kõik, kel ärisidemeid Rootsiga ja Taaniga, kuulutavad „Waba Maa" erinumbrites.

Lähemaid teateid telef. 449-36 ja 339-87.

Kogu Jerusalemas piiramiskord.

Järjekordsed pommiatentaadid.

(ETA). Jerusalem, 12. now. Jerusalemas on wisatud üks pomm ühe araablase kauplusesse, kusjuures on saanud wigastada seitse araablast. Peagu samal ajal on wisatud ka üks pomm waksali läheduses, kusjuures ei ole aga saanud haawata ükski isik. Mõlemal korral pommiwiskajail on õnnestunud põgeneda. Ühenduses mainitud pommiatentaatidega on kuulutatud kogu Jerusalemas piiramiskord. Kella 17.00-st kuni järgmise hommikuni on keelatud eraisikuil tänawail liikumine.

Palk langes mehele peale.

Õnnetus Saarküla mehega.

Narwa walla Saarküla elanikku Karl Kaaui, 52 a. wana, tabas metsatöödel raske õnnetus. Ta jäi palgi alla ja sai selgroowigastuse, millele järgnes alumise lehasja halwatus. Õnnetu toimetati Narwa linna haiglasse.

Mõrwar-autojuht wiibib wahi all.

Kriminaalpolitsei selgitab süü suurust.

Kriminaalpolitseil õnnestus selgitada, et surmaautoks, mis sõitis Tartu maanteel surnuks turukaupleja Marie Jürgmanni, oli weoauto A-462. Selle juhiks oli Raimond Aidnik, 24 aastat wana. Peale tema olid sõidukis weel mõned töölised. Saatuslikul õhtul auto oli teel Kose-Ristilt pinnapuude koormaga Tallinna.

Juhtumi kohta seletas autojuht, et tema ja kaassõitjad eralennuwälja kohal tundnud teel küll mingit müksu, kuid arwanud, et maanteel oli maas mõni kaubapakk wõi suur puuhalg ja sõitnud peatamatult edasi. Alles hommikul „Rahwalehest" lugenud nad, et maanteelt oli leitud naise surnukeha. Sellest teatest hoolimata autojuht ise ei ilmunud politseisse seletust andma, waid kriminaalametnikud tabasid ta omal käel.

Raimond Aidnik, kelle süü suurus on alles selgitamisel, wiibib praegu weel kriminaalpolitseis wahi all.

Rottide ja hiirte tõrjeks
ROTINOL
Soovitatud ENTOMOLOOGIA katsejaama poolt.

Kalur viib talveks toidupoolist.

Hiljuti külastasid Soome saarlased traditsioonilliselt Mahu randa, kus neile meie talumehed vastu tulid. Seal siis vahetati soolasilke kartuli, vilja ja võl vastu. Soomlased viibisid siin mõned päevad, kuna torm takistas nende ärasõitu.

Aga umbes samasugust kaubavahetamist võime iga päev näha ka Tallinna kalasadamas. Talupojad sõidavad kartuli-, kaalika- ja kapsakoormaga kalaranda, kus neid juba ootavad Prangli, Naissaare ning teiste saarte ja randade elanikud. Kui talumees tahab, saab ta oma kauba vastu räimi; ei sobi aga vahetuskaup, ostab rannamees kauba. Saarte ja rannakülade maapind ei kasvata vilja ja palju siis kaluril üldse maad on. Aga pikk tali on peale tulemas ja vaja on tagavara muretseda mitmeks kuuks.

Pildil näeme rannameest kartulikotti paati viimas.

Maitsekalt pildistab
FOTO KINOF
Kuninga 2.

Kalakoormast näppas

ühe suure siiakala Robert Waaderpass, kelle elukoht on Mäe tän. nr. 5. Kala peos, pani mees punu, kuid tabati Petrooleumi tänawal. Kalakaupleja Aleksander Hella mt kahju ei ole suur — õigest 30 senti — kuid wargus on siiski wargus ja Waaderpassil tuleb oma teo eest kohtus wastust anda.

GLORIA PALACE ½6 8 ½10

LIDA BAAROVA ja MATHIAS WIEMAN
„Ufa“ suurfilmis
„Patrioodid“.
Kaastegevad: Hilde Körber, Paul Dahlke, Bruno Hübner j. t.
II **Huvirohke lisa.**

KINO BI BA BO VIRU 11
Esietenduseks käesoleva hooaja **suurim laulu- ja muusika-suurfilm**
„Maipäevad“
Esinevad koos **JEANETTE McDONALD** ja **NELSON EDDY**
II Uusim FOX nädalaringvaade ja lisaeeskava
5, 7, 9. 2, 4, 6, 8, 10.

KINO HELIOS
Willi Forst'i toodangu uudisteos
KAPRIOOLID
Peaosas: **Gustav Gründgens** ja **Marianne Hoppe.**
II **Huvitav lisa.**
5, 7, 9. 2, 4, 6, 8, 10.

ESIETENDUSKINO **ARS** end. „Gr. Marino“ ruumes
Erich M. REMARQUE maailmakuulus teine raamat **„Läänerindel saisukord muutusetu“** järg kinolinal
„Teekond tagasi“
Peaosis: RICHARD CROMWELL, NOAH BEERY, SLIM SUMMERVILLE, JOHN KING, FAY COTTON, BARBARA READ j.t.
II Huvitav ja mitmekesine lisaeeskava.
5, 7, 9. 2, 4, 6, 8, 10

KINO MODERN Tartu m. 4 tel. 304-68.
ELLEN SCHWANNECKE ja ROLF WANKA
V. Neubauer'i romaani „Sextaner.n“ järgi filmis
„Inne koneteistkümne aastane“
Aktuaalne päevafilm noorsoo tõekspidamistest.
II **Huviküllane lisaeeskava.**
5, 7 9. 2, 4, 6, 8, 10

AMOR Harju tn. 38
Paula Wessely ja **Attila Hörbiger**
Geza v. Bolvary geniaalses suurloomingus
„JULIKA“
Maailma ajakirjanduse poolt vaimustatud arvustusi.
II Huviküllane lisaeeskava.

ORION Paldiski m. 25
WILLI FORST'i suurlooming
„ALLOTRIA“
Hiilgav ekraanisuuruste koosseis: RENATE MÜLLER, JENNY JUGO, ADOLF WOHLBRÜCK, H. RÜHMANN j. t.
II **„Toreadori armastus ja veri“**
Peaosas GEORGE RAFT, ADOLPHE MENJOU, FRANCES DRAKE j. t.

SKANDIA VIRU T. 10
GERDA MAURUS, KARIN HARDT, KARL SCHÖNBÖCK j. t. huvitavas „Ufa“ filmis
„Tantsijanna päevik“
Filmitud Fritz von Woldtke romaani **„Daphne ja Diplomaat“** järgi
II **Huvirohke lisaeeskava.**

SATURN Saali tän. 2 (e. Puuvilja)
Kaunim armastajapaar Janet Gaynor ja Robert Taylor romantika- ja huvirohkes armuromaanis
„Väikelinna tüdruk“ (Mul 19 aastat.)
Esimesed unistused, kiusatused, mida pärast nii armas mälestada. Film mis paneb teie südamed kõnelema ja jääb püsima teie mällu.
II **Vaatamisväärne lisaeeskava.**

MARS Hospidali 2-a
Armastajatepaar **Gustav Fröhlich** ja **Lida Baarova** parimas suurfilmis
„KIUSATUSE TUND“.
Põnev draama seltskonna elust, mis käsitab moodsat probleemi mehe ja naise vahel.
2) Dick ja Doff ühisbuses komöödias **„ELAGU SÕPRUS“.**
3) **Väikese Münchhauseni seiklused.**

Ringi ümber ilma

Konserweeritud tennispallid. Kuna kummi wastupidawus ja eluiga on piiratud, mõjutawad teda ka õhk ja ilmastikuolud. Nii ka tennismängupallid, kui neid ei wõeta tarwitusele kohe pärast nende wäljalaskmist wabrikust, ei ole enam esmaklassiliselt laitmatud. Üks inglise kummiwabrik tegi nüüd katset palle konserweerida, s. o. neid õhu kahjustawa mõju eest kaitsta. Katse õnnestus. Ohukindlates topsides säilitatult jääwad pallid wärskeks. Eksportides, eriti ekwatoriaalsetesse maadesse, on see praktiline säilitusmiis eriti wäärtuslik.

„Fotorongid“ Norras. Norra pealinna kuulutustulpadel wõib juba mõnda aega lugeda järgmisi plakateid: „Reisige meie fotorongidega!“ See on uus katse, millega Oslo raudteewalitsus püüab fotograafidele, fotoreporteritele ja fotohuwilistele reisijaile pakkuda odawaid reisiwõimalusi. Rongid juhitakse maa ilusaimatesse paikadesse ja iga rong peatub jaamas küllaldaselt kaua, et oleks wõimalik teha üleswõtteid nägemiswäärsetest paikadest. Need on enamjaolt sääraseid huwisõidud, milliste puhul reisijaile ei öelda sõidu lõppsihti. Rongiga on kaasas erilised pimekambrid, kus pilte saab ilmutada ja otsekohe ka kopeerida. Üks wagun on sisse seatud müügiwagunika, kus saab osta kõiki wajalikke fotomaterjale, ja kus ka soowikorral ilmutatakse amatöörfilme. „Fotorongid“ seati sisse Ameerika eeskujul, kuna seal on sellised rongid juba kauemat aega hea eduga liikwel.

Tolliametnikkude kool. Prantsusmaal awati eriline kool, mis walmistab ette tolliametnikke. Tulewastele tolliwalwuritele õpetatakse, kuidas waadata läbi pagasit piiril, kuidas awastada salakaupa, kuidas eraldada kahtlasi isikuid harilikest reisijaist, säilitades samal ajal täielikku wiisakuse ja aupaklikkuse, et wälismaalasel, kes saabub Prantsusmaale, ei tekiks halba muljet maale sissesõidul.

Kuningas wedurijuhiks. Bulgaaria kuningas Boris, kes praegu erawisiil külastab Inglismaad, tunneb erilist huwi wedurite ehituse wastu. Neil päewil kuningas, järgides raudteede peawalitsuse kutsele, juhtis ühte moodsat kiirrongi „Coronation Scott“, kusjuures ta saawutas suurima kiirusena 88 miili tunnis. Kuningas Boris on teatawasti õppinud wedurijuht.

Poeg aitas awastada isa mõrtsuka. Bukaresti awalikkust häiris salapärane tapmislugu, mille juures tapetult rööwiti 400.000 leid. Mõrtsukatööohwriks langes börsimaakler Goldschläger, tema laip leiti korwiga jõest, hulk maad eemal Bukarestist. Politsei ei leidnud esiteks tapjatest mingeid jälgi. Juurdlusel selgus muuseas, et Goldschläger oli wiimasel päewil pidanud oma korterist mitu salajast telefonikõnet, ega lubanud kellelgi tulla tuppa, kust ta telefoneeris. Ainult ta 6-aastasel pojal õnnestus aegajalt pääseda keelatud tuppa. Poisike pani tähele, et isa kogu aja kutsus wälja numbri, mis koosnes arwudest 4, 9 ja 3. Politsei tegi nüüd kindlaks, et kõneluse peetud telefoniga number 1993 Brasowis. Ilmnes, et telefon kuulub maamõõtja Kulkale, kes oli kadunud Bukarestist samal päewal kui Goldschläger. Edasi selgus, et Kulka oli ahwatlenud Goldschlägeri maale ja tapnud ta seal rööwimise otstarbel.

Uued nimed.

Tallinna linna perekonnaseisuametis esitasid soowiawaldused perekonnanimede muutmiseks:

Klein, Albert — Kauri. **Neuvald,** Marta — Asur. **Mikkov,** Salomonia, pojaga — Maitsalu. **Jakobson,** Anton, perek. — Jaakre. **Leepkaln** (**Liepkalns**) Karl-Eduard, abikaasaga — Leetmäe. **Saharov,** Vladimir — Urbla, Vallo. **Sontag,** Gerhard, abik. — Soosaar. **Schleicher,** Jaan, abik. — Sinivee. **Idnurm,** Johannes, perek. — Iidnurm. **Russlep,** Marie — Ruusalepp. **Tirmann,** Oskar, perek. — Võsa. **Gabe,** Rudolf, perek. — Kaabe. **Kaarmann,** Robert, perek. — Kajand. **Vägin,** Voldemar, perek. — Valmet. **Birnbaum,** Evald, perek. — Piirand. **Paloson** (**Pallossen**), Richard, abik. — Pallo. **Klaudins,** Albert, perek. — Kaidla. **Grossfeldt,** Johannes, abik. — Randkula. **Ctamuts,** Aleksander — Kirss. **Einson,** Hilda-Elise — Heinla, Helin. **Kirrotar,** Hindrik, abik. — Kirotar. **Poomann,** Lisette, lastega — Poomre. **Jürgenson,** Johan, abik. — Juris. **Baroni,** Oskar-Leopold — Parmo, Arn. **Velsberg,** Vilhelmine, pojaga — Velgre. **Kaunmann,** Jüri, perek. — Kaunma. **Fritsmann,** Valter-August-Martin, perek. — Priisaar. **Zahn,** Karl, perek. — Räni või Oksaru. **Jessaar,** Johannes, perek. — Jõesaar. **Preikoh,** Jüri, perek. — Raudla. **Vislleht, Karin,** abik. — Vissleht. **Kaunimäe-Kaunimäe,** Alma — Kaunimäe. **Jürgenson,** Eduard — Rande.

Uueks eesnimeks soovivad võtta:

Juhkami, Heinrich — Hendrik. **Mikkov,** Salomonia — Salme. **Sontag,** Gerhard — Rein. **Idnurm,** Johannes — Jüri. **Paloson** (**Pallossen**), Richard — Riho. **Klaudins,** Albert-Arvo. **Laar,** Christofor — Henno. **Aen,** Herbert-Henry-Karl — Härm. **Velsberg,** Vilhelmine ja Helmuth — Elmi ja Helmut.

Averson, Helene-Elisabeth ja Georg — Maie ja Jüri. **Nõmberg,** Edgar — Heinar. **Pert,** Gustav — Kustas. **Riesmann,** Arnold-Vilhelm ja Anna — Rein ja Reet. **Tubalkain,** Hasso — Heinar. **Evard,** Therese-Johanna — Tiiu. **Koi,** Joann — Jaan. **Bach,** Hans ja Ella-Rosalie — Ants ja Ella. **Berlin,** Aleksander ja Anastasija — Mihkel ja Aino. **Hollmann,** Anna — Anne. **Lehepuu,** Herbert — Enn. **Naelapää,** Leonhard — Leho. **Eevald,** Martin — Märt.

Raadio täna ja homme

Neljapäewal... Reedel, 12. nowembril.

Tallinn. 7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemine. 7.20 päewauud. 7.25 hommikkontsert. 8.10 hommikpalwus. 8.30 turuteade. 17.50 heliplaate. 18.00 lastetund. 18.30 eesti keele tund — R. Kreis. 19.00 mandoliinikontsert. 19.40 päewauud. 20.00 õige aeg, ilmateade, hinnanoteeringud. 20.05 sümfooniakontsert („Estonia“ kontsertsaalist). Umbes kell 22.10 kirjanduslikke uudiseid. 22.25 Paul Indra mängib elektriorelil. 22.55 päewauud.

Praha. 20.30 Thomas' ooper „Mignon“.

Bukarest. 20.35 Lortzingi ooper „Tsaar ja puusepp“.

Warsjawi. 21.00 filharmooniakontsert.

Laup., 13. nowembril.

Tallinn. 7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemine. 7.20 päewauud. 7.25 hommikkontsert. 8.10 hommikpalwus. 8.30 turuteade. 17.50 helipl. 18.00 dr. O. Liiw: Wabaloorma Andres ja wõitlus Saksi priiuse eest. 18.30 ajawiitemuus. RR orkester. 19.35 saatekawa ülewaade. 19.40 päewauud. 20.00 õige aeg, ilmateade. 20.05 wälispoliitiline ringwaade. 20.25 soololaule. Saga Leander (Helsingist). 20.45 wanatantsumuus. 21.30 raadiokabaree. „Mrs. Mc Williams ja äike“, raadiosketsh Mark Twaini järele, ning muusikalist sigri-migri. 22.15 moodsat tantsumuusikat „Estonia“ Walgest saalist. 22.55 päewauud.

Nõmme KLS. 15.30 helipl. 16.00 noortetund — esinewad Nõmme noorkotkad. 16.30 helipl. ja teateid.

Wiin. 21.00 Hellmesbergeri operett „Wiini lood“.

Hamburg. 21.10 Künnecke operett „Wiini lood“.

Radio-Paris. 22.30 sümfooniakonts.

Pühapäewal, 14. now.

Tallinn. 8.30 äratusmäng. 8.35 wõimlemine. 9.05 hommikkonts. 9.55 jumalat. 12.00 Mendelssohni sümfoonia nr. 4 A-duur („Itaalia sümfoonia“) (helipl.). 12.30 H. Welbri: Talukodude sisustamisest. 13.00 põllumajanduslikke teateid. 13.05 11. üldlaulupeo instrueerimistund puhkpilliorkestritele. 16.50 helipl. 17.00 Lähtekohti wabaharidustööks. Wabaharidusnõunik K. Kabal: Wabaharidusliku õppetöö korraldamise wõimalusist. 17.20 kella-wiie-tee muusikat „Gloriast“. 18.00 Männik: Rahwas ajalooliste mälestuste edasikandajana. 18.30 Muusikalist ajawiidet. RR orkester. 19.05 Mag. Richard Kleis: Eesti Kirjanduse Seltsi tegewusest ja lawatsustest. 19.20 Swendseni helitöid. RR orkester. 20.00 õige aeg, ilmateade. 20.05 soololaule. Esitab Ellen Reinap (sopran). 20.25 „Elujõuline abielu“, Ants Kobrulehe kuuldemäng. 21.10 wanatantsumuus. 21.45 autoritund. Karl-August Hindrey loeb katkendi oma ilmumas olewast romaanist „Sündmusteta suwi“. 22.15 moodsat tantsumuus. „Gloriast“. 22.55 päewauud. ja spordituteid.

Nõmme KLS. 14.30 helipl. 15.00 Eduard Karma loeng — „Rahwuspoliitilist päewaküsimusi“. 15.20 soololaule. Esitab sopran pr. Reet Pärn. 15.35 lugemistund — pr. Aliide Koop ja Adolf Koop. 16.00 helipl. ja teateid.

RS nr. 46

Tähtsamat sisus:

Kaugenägemise olukord Euroopas. **Ehitame detektorit. Moodne konstruktsioon iseehitajaile.** Muusikasõpradele: Robert Schumann. Teatrite mängukawad ja palju muud. Müügil kõikjal, hind 10 senti.

Armsad sugulased.

Nael.

Teate küll, mis asjad on sugulased. Näiteks onu. Kirjanduslikult kujutatakse teda mõnusa wanahärrana, kelle jaoks teie jääte ikka lõbusaks noorukiks, kes teeb teile paar nalja wälja ja kes teile ei keela kunagi isalikku õpetust, mida te loomulikult kusagil tarwitada ei saa. Tädi on armas olend, tal on tawaliselt igasuguseid keediseid ja waimulikku siiuga raamatuid. Onupoeg on see olend, kes sulle waatab ülalt alla, kuna täditütrega pead kurameerima ja teda kõigile wõimalikkudele poissmeestele, kellel kodukana warastamise kawatsus on, esitlema. Pead olema talle truu eeiel, kes weab teda dancingust kohwikusse ja tagasi, saatma koju, sooritama kõik selle, mida ebawiisakad kawalerid tegemata unustawad. Ja et kawalerid on ebawiisakad pooltosinat korda päewas, siis wõib juba säärane töökoorem kuuluda töökaitseseaduste alla.

Lakkan siinkohal kirjeldamast kõiki sugulasmõnusid, sest kui seda jatkata, hakkawad paljud inimesed tõsiselt mõtlema ja salgawad oma sugulased maha, enne kui tikas kolm korda tireda jõuab. Kuid on weel üks isearalik sort sugulasi.

Sais Kõrwitsal, näiteks, oli ka sugulasi. Jumalale, kogu ta kodukoht oli nendega üle külwatud. Ja sellest ei piisanud weel — neid istus linnas, rahmeldas Ameerikas, sõitis maailmameredel. Ja Sais tundis rõõmu oma sugukonna suurusest. Polnud nende hulgas miljonäre ega suurwaime, aga neid oli palju. Ja wapred tublid tööd-rühkijad inimesed olid nad kõik. Nagu Sais isegi. Sõitis teine ka kõik maailmameredel läbi, juba maast madalast kündis wagusid Atlandil, loksus Põhjamerel, oli halge India ookean., kakles Shanghai kõrtsis hiinlastega. Sais nägi palju ja teenis palju. Oli wana poissmeheländ. Kodumaal käis kord wiie aasta sees, sedagi pooleldi naljapärast, et mitte eesti keelt unustada. Nägi oma sugulaste waesust, saatis kõik oma teenistuse nende kätte. Ja kirjutas, et hoolitsetagu eriti hästi tema wana isa eest. Üheksõnaga, Sais oli säärane inimene, kes muidu midagi ei tahtnud ja kõiki inimesi abistada tahtis.

Ning sõitis maailmameredel edasi, rõõmustades kaasa teiste meremeeste kurbused ja rõõmud, olles ikka weel suur poiss, kuigi aastaid sai ju 40. Aga nii oldi temaga ka kodumaal harjutud, et Sais on wanapoiss, on hea südamega, ei wõta naist, saadab raha ilusti teiste kätte. Pankasid Sais ei usaldanud, sest need wõisid pankrotti minna.

Juhtus siis niiwiisi, et Sais jäi kohata ja otsustas kodumaale minna. Sõitis wiimaste pennide eest koju ja arwas, et õige harjub paar kuud kindlal maal olema. Sest meremehe töötaolel on waid ajutine nähe, warsti on jobi jälle käes ja uus maailma-gudeajamine läheb lahti.

Sasi sugulased pidasid wäikest kohta, rühmasid teha wäljaspool tööd ja olid kõik keelmisel järjel. Koju tulles leidis isa terwise wiletsa olewat.

„Hea oli, et tulid, poeg,“ kõneles isa, „ei mu teised lapsed taha mulle enam süüagi anda. Mu warandus on kõik nende käes kasutada, aga õelad on nad pealekauba. Annawad nii wähe, et terwis ütleb üles.“

„Lohoh,“ kurjustas Sais, „ma saatsin ju kõik oma teenistuse siia. Waid wiimased kaks kuud oli omal kibe, ei saanud midagi saata.“

„Tea mina,“ ütles isa, „aga just niikaua poiss, ma saanud süüa. Wist on surm ligi.“

Ja tegi igaks juhuks testamendi, milles pärandas kõik wanemale pojale — Sasile. Ning siis suri waikselt, jättes järele waid leina.

„Mida sa, Sais, nüüd tegema hakkad?“ pärisid sugulased.

„Kuidas — mida tegema. Olen siin mõnda aega ja asi tahe.“

„Ei, see kaup ei lähe. Meie ei jõua sind toita.“

„Teie mind toita! Ma ei tahagi seda. See on minu koht, minu raha on teie käes.“

„Sinu raha!“

Ja tüli läks lahti. Sais rehkendas wälja, et wiimase 10 aasta jooksul ta oli saatnud pool miljonit, rääkimata sellest, mis ju tsaariajal tilkuma hakkas. Aga sugulased salgasid maha.

„Wiis krooni jäi isast järele,“ ütlesid nad, „sellega maksime poodi ta tubakawõlad.“

Sais heitus — niiwiisi siis tasuti tema headus. Kihutatakse oma majast wälja.

„Tee et kaod jah,“ seletasid teised, „meie oleme siin aastakümneid tööd rappinud, nüüd sa tuled siia meie tööwaewa õgima.“

Sais mõtles ohates poolele miljonile ja ei laujunud testamendist sõnagi. Las nad arwata, mida tahawad. Ja hakkas ringi waatama naise järele.

„Mis sa kurask laaberdad tüdrukutega,“ kurjustasid sugulased. „Kes sind tahab. Wälismaal õppisid jooma, muud midagi. Siin joob igal laupäewal ka ajuniku. Lakelaus sihuke!“

Sais ehmatas nii, et läks õpetaja juure ja küsis järele, kas ta õed-wennad on ikka tema tõelised sugulaied. Olewat jah. Mees murdis pead nii hirmus. Kuidas — tema, Sais, on hea südamega inimene, teised, nagu hüäänid?

„Waata, et merele litsud?“ kärkisid sugulased, „oled ju pool aastat meie turjal joonud.“

Nüüd lähwas Sasi hing täis ja ta tõi testamendi lagedale.

„Ah nii,“ ütlesid sellepeale sugulased, „seda oli sinust arwata. Meie toitku isa, sina pärid koha.“

„Aga ma saatsin raha“, protestis Sais.

„Wäh, see paarkümmend krooni.“

„Pool miljonit saatsin.“

„Pool miljonit — kurat, waletad. Pole säärast raha keegi näinud.“

Sais istus pigis. Otsis omale wäljas tööd, näris kuiwa leiba ja kirus saatust. Nüüd peab testamendi põhjal weel siin paigal konutama ja ootama, millal sugulased wälja kobiwad! Need olid omale ostnud uue koha, ehitasid sinna toredaid hooneid peale!

„Sinu rahaga, ehitawad, Sais,“ rääkisid inimesed ja Sais ohkas waid. Mine tee weel tagant järgi kindlaks.

Wiimati wihastus, läks adwokaadi juure. Oli ainuke adwokaat ümbruskonnas. See aga kehitas õlgu.

„Ma ei saa teie huwide kaitsmist oma peale wõtta. Eile käisid siin teie sugulased ja esitasid oma nõudmised. Teil tuleb nendele maksta kaks tuhat krooni.“

„Kaks tuhat krooni! Mille eest?“

„Nemad olid teie äraolekul isa koha tegelikud pidajad, parandasid ja seadsid, ehitasid uue kuuri, tegid teeraja ja kaewasid kaewu. Ning harisid igal aastal maad, toitsid isa.“

Sais läks adwokaadi juurest wälja ja katsus oma pead. Oli ikka alles. Tõmbas siis kõrtsis oma punase meremehenina nii wiltu kui käänata andis ja tuikus koju. Aga teda ei lastud uksest sisse.

„Rikud purjus peaga majarahu,“ öeldi, ja Sais magas sealauda pööningul.

Siis kobisid sugulased oma uuele kohale ja jätsid puupalja Sasi ihuüksinda koha peale. Mees käis kurwalt ringi ja weendus, et maja all elas miljon rotti, katus laskis läbi, kaewu wesi oli solgine ja õunaaed täiesti hooletusse jäetud.

Kaebas oma häda teistele inimestele, kel oli asjast arusaamist.

„Hahaha,“ naersid need, „sina tola. Saadad oma teenistuse kõik sugulaste kätte. Selle eest maksti sulle wäärilselt. Nüüd maksa koht ka kinni 2000 krooniga, mis pole wäärt tuhandetki krooni. Ja poolest miljonist näe und.“

„Seal ta on,“ arwas Sais, „wälismaal esinesin igalpool hea inimesena ja ütlesin, et kõik eestlased on nii tublid.“

Aga keegi ei wõta nüüd Sasi kuulda. Sest kas ei puudu tal mitte see lõhn juurest, mis inimese paneb rikkust kraapima? Säärase tüübiga ei kõlba kõnelda! Ta pole meeski!

*

Selle loo wõiks kirjutada romaanina, aga nii on teda hõlpsam lugeda. Maal öeldakse juba ammu, et kes sugulast awitab, see sandikepini jõuab. Küllap nad teawad...

Värdinandi seiklusi.

19

Kättemaks.

1. „Ahah, sulle ei meeldi siis minu maal?!“
2. „No, oota!!!“
3. „Siin on su vastik köust!“
4. „Kättemaks on magus!“

SPORT

Tartus spordiball, kuldmedalid ja spordikohus.

Tartumaa spordiliidu juhatuse koosolekul tõstetl üles rida tähtsaid küsimusi sportlikn tegevuse elustamiseks Tartus ja maakonnas. Uudse algatusena tahetakse läbi viia Tartus spordiball, mille eeltööde tegemiseks valiti toimkond. Ballil, mis toimuks jaanuari lõpul, antakse välja 1937. a. Tartu linna ja Tartumaa kuldmedalid. Ühenduses balliga korraldatakse samal ajal ka spordikegelaste päev.

Suuremaks ettevõtteks on 22. ja 23. jaanuaril 1938 Otepääl korraldatav suusapäev, milline töötab kujuneda suureks suusaspordi propagandaks.

Otsustati moodustada vanematekogu ja kohalik spordikohus.

SKN nõunikud esitasid ülevaate möödunud hooaja tegevuse kohta. Võetl vastu ärimees Lalli poolt annetatud rändauhinna statuut. Auhind on määratud Tartumaa sportlasele parima kergejõustiku tagajärje eest.

Maadluskursused Pärnus lõppesid.

Kesknädalal lõppesid Pärnus raskejõustiku propagandakuu puhul korraldatud maadluskursused. Kursuste lõpul peeti võistlused, kus oli 32 matši. Kaaludes tulid kohtadele: kärbeskaalus — 1) A. Värav, Pärnu Kalev, 2) A. Käsper, Stndi Kalju; sulgkaalus: 1) J. Perens, P. Kalev, 2) Saarsalu, Tervis; kergekaalus: 1) Vahtra, Kalju, 2) Künnapas, Kalju; kergekeskkaalus: 1) Nõmm, Kalju, 2) Saaliste, Kalev; poolraskekaalus: 1) Cürike, Kalju, 2) Viiderman, Kalju.

Poksikursused jatkuvad veel. Osavõtjaid on 36. Seni juhatas N. Maatsoo, kes nüüd lahkub. Kursust jääb juhatama J. Tamm.

Saksa maadles Tšehhiga 6:1.

Seelenbinder sellil.

Saksa-Tšehhi maavõistlus kreeka-rooma maadluses lõppes Prahas Saksa suure võiduga 6:1. Sellist tagajärge ennustati mõlemalt poolt juba enne maavõistlust, kuna mitmed Tšehhi paremad matimehed, nagu kärbeskaallane Nic ja raskekaalane Klapuch, kuuludes Praha politseimeeskonda, olid asunud võistlusturneele põhjariikidesse. Teatavasti Praha politseimaadlejad võistlevad tuleval nädalal ka Tallinnas.

Maavõistlusel üksikutes kaaludes olid tulemused järgmised: Kärbeskaalus Müller (S) võitis Endresti (T) tõõga 3:0. Sulgkaalus Schwarzkopf (S) seljatas Kvaceki (T) 1 min. 40 sek. Kergekaalus Ehrl (S) võitis Janda (T) napilt punktidega. Kergekeskkaalus Schäfer (S) võitis Sameci (T) punktidega 3:0. Keskkaalus Schweickert (S) seljatas Kalati (T) 6 min. 14 sek. Poolraskekaalus Prokop (T) seljatas Seelenbinderi (S) 14 min. Raskekaalus Hornfischer (S) seljatas Mraceki (T) 10 min. 30 sek.

Seelenbinderi kaotust panevad sakslased asjatundmatu tšehhist matikohtuniku arvele. Pärast seda, kui mõlemad poolraskekaallased olid üksteist korduvalt viinud hädaohtlikku olukorda, olevat Seelenbinder käsivarrevõttest puhtalt seljatanud oma vastase. Kohtunik polevat seda aga fikseerinud ja lugenud sakslase seljakaotanuks, kui ta tegelikult seljali polnud.

Samas tõstmiseduellis tšehh Psenicka võitis sakslase Mangeri, saavutades hiilgavalt kogusumma 415 kg. Ta rebis 130, surus 130 ja tõukas 155 kg. Manger surus 132,5, rebis 115 kg, kuna tõukamine tal täiesti ebaõnnestus.

Prantsusmaa rahamured

jalgpalli-maailmavõistluste puhul.

Prantsusmaa kui jalgpalli-mailmameistrivõistluste korraldaja peab kandma osavõtvate maade esindusmeeskondade reisi- ja ülespidamiskulud.

Esialgse eelarve järgi Prantsusmaal tuleb ülemeremaade jalgpallimeeskondade peale võistluste kestvusel kulutada järgmiselt: Aasia jalgpallimeeskondade peale 175.000 franki, Kesk-Ameerika peale 125.000 fr., Lõuna-Ameerika peale 110.000 fr. ja Ühendriikide meeskondade peale 103.000 franki. Need kulud suurenevad veel seetõttu, et viimasel silmapilgul ka Argentiina andis end üles maailmameistrivõistlustele.

Endastmõistetavalt peab Prantsusmaa tasuma samad kulud ka Euroopa maade jalgpallimeeskondadele.

Iga osavõtja riigi jalgpallimängijad ja meeskondade ametlikud esindajad saavad päevas kolm dollarit päevaraha ja peale selle pool dollarit iga üksiku peale päevas erilist „elukallidus-lisatasu".

Kulud suurenevad veel seetõttu, et iga lõppringi pääsenud meeskond on õigustatud viis päeva enne esimest võistlust sõitma Prantsusmaale ja pärast võistlust jääma sinna veel kaheks päevaks. Seega igale meeskonnale tuleb päevarahasid maksta ja ülespidamist anda vähemalt kaheksa päeva jooksul.

Pariisi maailmanäituse puhul korraldatud jalgpalliturniir ei annud loodetud sissetulekuid. Maailmameistrivõistluste mängudel arvatakse aga publiku kokkutõmbamiseks olevat hoopis suurem tõmbejõud. Kuigi võistlused annaksid puudujääki, on selle katmine prantsuse jalgpalliliidule kindlustatud riikliku toetusega.

Kardetav nurk teispool Narvat.

Vene valvab hoolsalt Soome lahte.

Mida jutustawad küüditatud soome ja eesti kalurid? — Soome rannawalwe mootorpaat saatjaks kalapüügile.

Nõukogude Wene piiriwalwe näib olewat kõwendanud walwet Soome lahe ida-osas, mida tõendab ka sagedane kalurite kimbutamine.

Hiljuti küüditati Wenemaale Seiskare saare kalurid,

nagu jutustawad soomlaied, kes käiwad Narwas räimi müümas. Adolf Kiil, Simo Hotanen ja Tauno Simola olid läinud merele wõrke ära tooma ja olid Wene piiriwalwe poolt kinni wõetud.

Samuti wahistasid punaväelased soomlased Tahwo ja Urho Toiwola, Wille Marttila ja weel ühe kaluri, kes nad paar päewa hiljem jälle wabaks. Kinniwõtmine oli toimunud Soome wetes, nagu selgus hiljem mõõtmisel.

Nõukogude piiriwalwel on merel liikumas kiired mootorpaadid,

warustatud raskekuulipildujatega, samuti on igal walwuril rewolwrid.

Kalurid sunnitakse walwepaati üle tulema, kuna paadi päramees peab paadi juhtima mootorpaadi järele randa.

Hiljuti Wenesse küüditatud Eesti kalurid kõnelesid, et neid on seal hästi koheldud. Nüüd soomlased aga kinnitawad, et neid on halwasti wastu wõetud. Ruumides, kus nad kinni peeti, olnud aknad kaetud, et seesolijad ei saaks ümbrust näha. Sisemaale on wiidud weoautodega, kuhu neil käjutatud lamama jääda. Pikaliolewad kalurid on siis maetud presendiga.

Soome lahe ida-osas olewatel saartel elutsewad soome kalurid on pöördunud Soome wõimude poole, et neil lubataks kalastama minnes wõi Narwa sõidul endakaitseks

kaasa wõtta mõjuwamaid relwasid.

Seda neile siiski ei lubatud, küll aga antakse neile nüüd kaasa Soome rannawalwe mootorpaat.

Olümpia 1940.

Staadion. „Olümpiateadete" viimase numbri teatel on nüüd lõplikult valminud 1940. a. olümpiastaadioni plaan. Tokio Meiji staadion tuleb ümberehitamisele. Staadion tuleb veidi pikergusem kui Berliinis, kuna sirgteed on pikemad. Peatribüüni ees on 9, teisel pool 8 rada. Lühijooksudes kuni 400 meetrini ei tule siserajad kasutamisele. Kaugushüppe-kohtade juures püütakse vältida tuule mõju, kuna hüppepaik ja jooksutee kaevatakse maasse. Kõrgushüppe, kuuli ja odaviske kohad on mõlemas staadioniotsas. Võistlejad pääsevad staadionile maa-aluseid käike mööda, nagu oli ka Berliinis.

Nõuandjad. Zentzytzki, kes Euroopa asjatundjana hakkab jaapanlasile nõu andma talvmängude teostamiseks, asus tööle juba septembri alul. Teine nõuandja, saksl. Klingenberg, jõudis kohale oktoobri keskel.

Ungarlane Jaapani maadlustreeneriks. Jaapanlased, kes Berliinis poksi ja maadlust võtsid õppeeesmärgina, on asunud maadluse alal tegema suuri ettevalmistusi. Korraldatakse rahvusvahelisi võistlusi, peamiselt ameerlklastega, et saada kogemusi. Praegu viibib Tokios end. Euroopa ja Ungari meister raskekaalu-maadluses Raymond Bado. Teda kasutavad jaapanlased treenerina kursustel, millised korraldati kõigepealt Vaseda ülikoolis.

ÜENÜTO sõidab Tartu poksima.

Pühapäeval toimub Tartus poksiklubivõistlus Tartu Kalevi ja ÜENÜ Tallinna osakonna vahel. ÜENÜTO nimel võistlevad Tartus (alates kärbeskaalust): Kukk, Nõgisto, Haimre, N. Stepulov, Niit, A. Stepulov, Ree ja Altmäe.

*

ÜENÜTO poksikursusele kogunes eile 22 osavõtjat. Rohkesti oli eriti poolraskekaalumehi, kuna neil osavõtt tasuta. Uusi kursuslasi võetakse veel vastu laupäeval kella 5- 6-ni juudi gümn. Karu tän. Kursusi juhatab N. Stepulov.

TKSÜ käsipallivõistlused

jatkuvad laupäeval ja pühapäeval. Mängitakse jällegi mitmes võimlas. Laupäeval kaitseliidu võimlas (kell 6 õht): naiste võrkpallis Lenderi ja kommertsgümnaasiumid, meeste A kl. võrkp. kommertsg.-kolledž, meeste A kl. korvpallis 2. gümn. — r. ingl. kolledž meeste B korvp. tehnikum — G. Adolfi g.

Laup Gustav Adolfi võimlas — võrkpallis prog. A kl. Vestholmi ja 7. prog. T. T. kolledž — prants lüts., r. ingl. kolledž—2. progümn. Reaalkoolide A kl. kaubandusk. — 2 reaalkool, reaalkoolide B kl. kaubanduskool — täienduskool ja tehnikum — AG. Adolfi reaalk.

Pühapäeval kell 9 homm. Kalevi võimlas kohtuvad korvpallis 2. reaalkool — riigitööstuskool ja G. Adolfi reaalk. — tehnikum.

Inglased loowad korda.

Inglise jalgpalliliit on otsustanud hakata karmilt võitlema ebafairi mängu vastu. Nüüd iga mängija, kes hooaja jooksul saab vahekohtunikult 3 hoiatust, diskvalifitseritakse automaatselt ja süüdlane peab peale selle veel maksma rahatrahvi.

Esimene jalgpallimees, kes selliselt juba sai karistada, on 3. liiga seltsi Bradford City mängija Murphey. Ta sai 15-päevalise võistluskeelu, millega peab pealt vaatama kaks esivõistlusvooru, ja peale selle 10 naela 10 šillingit rahatrahvi, mis teeb Eesti rahas ümmarguselt 200 krooni.

Nyström kaotas Stokholmis.

Rootsis Stokholmi eliitmaadlusvõistlustel, mis lõpevad täna, raskekaalus (vabamaadluses) G. Backlund võitis soomlase „Jammu" N.strömi 3:0. Soomlane sai matši kestel 2 hoiatust passiivsuse eest. Samas kaalus poolraskekaalu olümpiavõitja Knut Fridell seljatas Rootsi raskekaalumeistri G. Nilssoni 14 min. 45 sek. Kärbeskaalus soomlane E. Persson võitis soomlase Maunula ja kergekaalus sakslane Fritz Weickart sai punktikaotuse rootslaselt Göto Perssonilt.

Pähkli N 50
KAWE
ŠOKOLAAD

Kärsitud poolakad Valgas.

Piirilinna koguneb varaseid kojukippujaid.

Wiimasel ajal on hakanud Walka saabuma kojuigatsewaid põllutööliste-poolakaid, kümne inimese ümber päewas, kuigi nende kodumaale saatmiseni on weel aega. Poolakad on töölepingutest lahkunud enneaegselt. Peamiselt on see sündinud Põhja-Eesti kontrahentide piirkonnas. Kuna suurem osa on oma rahad saatnud juba ees kodumaale, siis Walgas tipuwad poolakad hätta jääma. Läheb ju esimene eshelon teele, nagu nüüd selgunud, alles esmaspäewal. Paljudel ei piisa enam raha isegi hinnaalandusega kojusõiduks.

Seetõttu on hakatud Walka kogunenud poolakatele weel enne ärasõitu tööd muretsema. Nii osa on saadudki paigutada päewatöölistena linnamüürsja kohal ... Neile, aga, kellele tööd pole leitud, on wõõrastemajades endile mitme peale üürinud tube ja püüawad seal kuidagi kokkuhoidlikult ärasõiduni elada.

Riigihoidja kinkis 9 lapse emale 30 krooni.

Riigihoidja on saatnud Walga lasterikkama perekonna emale Olga Eibrotile kingituseks 30 krooni. Olga Eibrotil on üheksa last, kellest noorim praegu 1- ja wanim 13-aastane. Mees töötab lihttöölisena.

Valga „Säde" saab ketaslava.

Walga teatriühingu direktor Karl Rooleid käis Tallinna „Tööliste-teatris" tutwumas ketaslawa ehitusega. Nimelt on kawatsus, kui wähegi wõimalik, Walga „Sädes" ehitada samuti ketaslawa. Sedo tahetakse juba 5. detsembriks, millal tuleb esietendusele „Rehe tulejuu".

Raske õnnetus weskitöölisega.

Mees jäi masina wahele.

Eile toimetati Rakwere linna haiglasse Salla wallast 28-aastane Alfred Leinmüller, kellel on murdunud roidebuid ja kelle wigastusi arstid tunnistasid raskeks. Leinmüller töötas A. Laada wesiweskis ja oli töö juures jäänud masinarihma ning wõlli wahele.

Palgalehtede wõltsimine wiis wangimajja.

Tallinna ringkonnakohus mõistis neljapäewal 1 aastaks 6 kuuks wangimajja Tallinna eralennuwälja omanegie tööjuhataja Raimond Saaritja, 35 a. wana. Saaritia süü seisis selles, et ta tööjuhatajana oli wõltsinud tööliste palgalehti, omastanud üle 300 krooni wäärtuses raudteelipid ja 8 mullawedamisekäru ja üe, alles teedeministeeriumi awalike tööde osakonna teenistuses, oli müünud lennuwälja ehitustöödel wajatawat saepuru, kuslipures arwe oli kirjutatud suuremale hulgale saepurule kui tegelikult saadi ja saepuru müüjana esines arwe järele hoopis teine isik. Liiprid ja kärud oli Saaritis edasi müünud.

Samuti palgalehtede wõltsimise pärast oli kohtu all lennuwälja töödel kantseleisina töötanud Alfred Tiido, kes mõisteti 1 aastaks wangimajja tingimisi.

Arai 57,8 ja 2.12,2.

Jaapani ja tänavu maailma kiireim ujuja Arai ujus hiljuti 100 m vabalt 57,8 sek. ja 200 m vabalt ajaga 2.12,2, mis on paremateks aegadeks tänavu maailmas. Senised tänavused maailmatippsaavutused olid samuti Arai nimel, vastavalt 58,4 ja 2.13,2.

Olümpiavõitja Ferenc Csik (Ungari) ujus Budapestis 100 m vabalt 58,4 sek., mis on paremuselt teine tagajärg tänavu maailmas.

Michel suri.

Eile keskpäewal heitis Tallinnas linna keskhaiglas maohaiguse tagajärjel hinge Mihkel Paiste, 56 a. wanuses, kes oli wäga tuntud inimene pealinna seltskonnas kui ka muusikarahwa hulgas. Kodumaal tunti pealinnas peamiselt tema ärimehelikn warjunime all härra Michelina, keda koos Turkestanist pärit abikaasaga wõis sageli näha muusikalistel ettekannetel.

M. Paiste oli Tallinnas pikemat aega noodiäri omanikuks Wanaturukaelas. Wiimastel aastatel ta töötas „Esto-Muusika" grammofoniosakonna juhatajana, olles ühe parema eriteadlasena igalpool hinnatud. Nii polnud sugugi harwad juhud, millal wälissaatkondadesse kutsuti härra Michel nõuandjana muusikapalade walikul wõi ka muidu muusikasse puutuwate küsimuste arutamisel. M. Paiste oli ju üks meie wanemaid noodiäriga tegelnud inimesi, kuna tal omal ajal oli juba Peterburis tuntud noodiäri. Tollest ajast oli pärit ka M. Paiste ärinimenimi.

Uuriti Pärnu südalinna uut nägu.

Komisjon kohapeal tööl.

Eile wiibis Pärnus teedeministeeriumi komisjon, kes waatas läbi Pärnu südalinna planeerimise kawa. Komisjoni kuulusid raudteewalitsuse dir. Steinman, teedeministeeriumi peaarhitekt Bölau, maubtw. arh. K. Otlot, Eesti Panga esindaja ini. Jürisson, arhitektid E. Jaepdi ja ... ning. Pärnu linna arhitekt Siinmaa. Pärnu raekojas kõneldi kawa üksikasjaliselt läbi ja hiljem käidi linnapea H. Soo juures kohapeal.

Endla esise ümberplaneerimise kawandite wõistlus otsustati lähemal ajal wälja kuulutada. Auhindadeks on 1000, 750 ja 500 krooni. Planeerimisel tuleb arwestada praeguse raudteejaama alt wabanewale kohale Eesti Panga hoone, K. Pätsi aujamba ja walitsusasutuste maja ehitamisega, samuti ka Endla juurdeehitusega.

Pärnu kandist.

Halb sillarentnik.

Linnawalitsus lõpetas rendiwahekorra senise nahksilla rentniku K. Mosingiga, kes pole tasunud tähtajal rendisummasid. Mosing wõlgneb linnale 3000 krooni. Ta sai silla rendile enampakkumisel, kuna tema poolt pakutaw rendihind oli rekordiline — 17.000 krooni. Uueks silla peremeheks sai nüüd Aug. Reinud.

Teine suursaadetis vanaraudа Pärnust.

Lähemail päewil saadetakse allweelarwastiku sihtkapitalile teine suurem saadetis wanarauda Pärnust, nimelt 10.000 kg. Waremalt saadeti Pärnust Tallinna wiis wagunitäit wanarauda. Üleriikliku korjanduses Pärnu püsib esikohal.

Läänemaalt kuuldub.

Vallavanemad said vasarad.

Neljapäewal kogunesid Läänemaa wallawanemad ja wallasekretärid Haapsalu Wolikogu wanemaile jagati wälja tammepuust wasarad koosolekute juhatamiseks. Arutati läbi ühised eelarwete koostamiseks ja toonitati wajadust rõhku panna uute koolimajade ehitamisele.

Uus koolimaja Vormsis

awatakse pidulikult pühapäewal. Sel puhul sõidab kohale Haapsalust Lääne koolivalitsuse juhte j. t.

Merest otsitakse varandusi.

Wormsi rannikul jatkuwad uppunud waranduste wäljatoomiseltööd tänawu kauem, kuna sügis on wailine ega sega töid. Tõstetööd korraldab J. Piirand ja Ko. Ollaste ometis „Serbino" ülestõstmisega, praegu tuwakse päewawalgele laewa lael olewaid lennukiosaosi.

Järwa malew 19-aastane.

Neljapäewa õhtul korraldati Paides Järwa malewa 19. aastapäewa puhul kontsertaktus, kus kõneles muuseas Järwa maawalitsuse esimees J. Kaarlimäe. Aktusel toimus ka malewlaste wannutamine. Samas Paide tööstuskooli noorkotkaste rühmalt anti maawalitsuse esimehele ja Paide linnapeale üle koosolekute juhatamise wasarad.

Suri võõra nime all.

Kelneri surma saladus.

Augustikuus leiti Tapal restoran „Nordi" numbritoas poonult tundmatu noormees, kes mahajäetud kirjas nimetas end Johan Kiwiks. Nüüd jaabus Tartust Tapale Helga Lillefeldt, kes arwas, et poonu oli tema wend. Juurdlusel selgusti, et tegemist on August Lillefeldtiga, 24 aastat wana, pärit Tartust. August Lillefeldt oli suwel Narwa-Jõesuus kelneriks, sealt tuli ajutiselt Tallinna näituse einelauda teenima. Kuna ta Narwa-Jõesuhu tagasi ei ilmunud, arwati, et ta on leidnud Tallinnas parema teenistuskoha. Wahepeal selgus, et Lillefeldt on jäänud kadunuks, kuid Tapal ajet leidnud surmasjuhtumit ei teatud siduda tema kadumisega, kuna poonu juurest leiti kiri J. Kiwi allkirjaga.

August Lillefeldti surmamineku põhjused kuuldawasti olnud romantilist laadi. Tal jäi muuseas kandmata 3-kuine wangimajakaristus loata ülepiiri käimise eest.

Mis Narwast kuulda.

Võltsisid morfiumiretsepte.

Narwa 2. jaosk. kohtunik mõistis 2 nädalaks aresti ämmaemanda Marie-Elise Kõrtsi ja 2 nädalaks tingimisi wangi Mihhail Bobinowi. Nad olid arstide poolt morfiumi ostuks kirjutatud retseptidel suurendanud annuseid ja morfiumi languse protsenti.

Kaks hilist turisti.

Narwa jaabus kaks hilist turisti Rootsist. Narwa waatamiswäärsustega tutwusid nimelt Rootsi wälisministeeriumi ametnik Björn Kneiss ja Stokholmi linnawalitsuse sekretäre Claes-Poll Axelsson. Nad käisid ka Eesti-Wene piiril.

Kas õnnetus jõel?

Kulgu sadama lähedal leiti tühi sõudepaat.

Narwa lähedal Kulgu sadama piirkonnas jõel peeti kinni tühi sõudepaat, milles olid ka aerud. On selgumata, kas on jõel aset leidnud õnnetus wõi on paat ise lahti pääsenud. Seni on paadi omanik selgumata.

Pussiga majasõber.

Werine tüli Palimere laadal.

Haapsalu kriminaalpolitsei wangistas Lahtru walla kodaniku Johannes Laimets ja, kes Palimere laadal pussitas J. Tommist. Mõlemad on ajunud ja elawad lähestikku. Kuigi abielus, oli Laimets hakanud silmi tegema Tommise naisele. Tommis oli neid korral tutunud, kuid lähenemiskatsed jatkusid. Laadal oli wõetud wiina ja seejuures just tekkis perekondlikule teemale. Mehed ägestusid ja Laimets püüdis Tommisele kallale tungida. Kui Tommis eest ära pages, haaras Laimets pussi ja lõi temega. Lõncks palund riided wähendasid hoobi mõju.

Pussitamise pärast läheb Laimets kohtu alla. Rahurikkumise eest karistas prefekt Laimetsa 150 kroonina.

Wäärtuslik kingitus Õpetatud Eesti Seltsile.

Õpetatud Eesti Seltsile jaabus haruldane kingitus Riiast prl. Johanna Gehewelt. Prl Gehewe on saatnud seltsile seltsi esimese esimehe Karl Gehewe suure portree õlis 100 a. juubeli kingitusena. Portree jaatja on Karl Gehewe pojatütar.

Kes lahutawad?

Tallinna ringkonnakohus tuleb laupäewal arutusele 23 abielulahutuse protsessi. Kutsed said kohtusse ilmumiseks Julie ja Aleksander Aulik, Arnold ja Johanna Jesse, Aleksander ja Maria Grünstamm, Aleksander ja Wilhelmine Laession, Sergei ja Margarethe Berg, Oskar ja Alide Kello, Helene ja Johan Peets, Olew ja Leontine Ojapõld, Woldemar ja Anna Wilistus, Alide ja Konstantin Ormus, Emilie ja Jaan Pähn, Linda ja Helmut Kohal, Johannes ja Marie Õunapuu, Aliide ja Moorel Rüütli, Linda ja Johannes Kurg, Heile ja Isai Sorkin, Aleksander ja Elwiine Pedaja, Rosalie ja Aleksander Adler, Ellen ja Gustaw Wilbaste, Karl ja Maria Laubre, Johann ja Leena Rammis, August ja Elfriede Wohnja, Katarina ja Nikolai Petshnikow.

LEITI-KAOTATI.

Kelle omad on 4 rälmevõrku?

Tallinna leiubüroosse tooti 4 rälmevõrku, mis leitud omanikuta merest sadama ja Paljassaare vahelt. Veel leiti naisterahva käekott õpilastunnistusega Irma Prii nimele, lapse parema jala pruun king, Karl Tamme isikutunnistus, palgaraamat, isikutunnistus ja muid dokumente Mefodi Plotnikovi nimele, mustad villased sõrmkindad, 15 krooni lahtist raha, mustast nahast peenrahakott rohkem kui 3 krooniga ja võtmega, pruunist nahast kinnas, peenrahakott alla 1 krooni rahaga, lumesinine kaelasall, meesterahva veluurkaabu ja sel-ega koos leitud pakk kaelasidemenõelega, naisterahva mustad kindad. Aadressbüroo eeskojast leiti karp kiluaid ja pool kilo leiba.

Bürooase seni toomata kaotustest registreeriti sadamasse kaotatud nahkne põll, pued kaiussis, pakk siidpaelega ja riidega, näpitsprillid koos toosiga, kolm üksikut portfelli, pruun paltituoo, kärutuba Viira nimele ja mitmesugu-id muid väiksemaid asju. Teel Roosikrantsi tänavalt Sauna ja Vismari tänavate kaudu Villardi tänavale kaotati 20 kr. lahtist raha. Harju ja Müürivahe tänavate vahelisel teel kaotas naiskodanik kuldse rinnanõela. „Saksa teatris" läks kaotsi hõbebane „Estonias" kollasest metallist käevõru, mis kaunistatud kahe valge kiviga, kuna kolmas kivi on välja langenud. Kuldne kettkäevõru kaotati kesklinnas ringi liikudes ja hõbedane käevõru Pelgulinnas.

Koer audiplomiga

Neljajalgsete ennastohwerdaw töö piiriwalwurite kõrwal. Koera metsik jaht salakuulajale.

Loomadele aumärkide annetamisest ja mälestusmärkide püstitamisest wälismail on tihti kuulda, kuid laiematele ringkondadele on teadmata, et ka Eestis on selliseid teenetega neljajalgseid. Ka

Eestis on koer, kellele wahwuse eest annetatud audiplom.

Piiriwalwe 15-a. juubeli puhul tuletati meele ka piiriwalwekoeri, kellel suured teened raskes piiriwalweteenistuses.

Eesti-Wene piiril, kus salaja üle piiri käijateks on salakuulajad ja teised riigiwaenlased, on piiriwalwuri elu alalises ohus. Salakuulaja ei kõhkle relwa tarwitamast, kui teda ähwardab tabamiseoht piiriwalwuri poolt.

Piiri kaitsemisel on surma saanud 14 allohwitseri ja sõdurit.

Wõib kindlasti öelda, et surmaohwrite arw oleks tunduwalt suurem, kui mitte juba hulk aastaid tagasi poleks piiriwalwe koosseisu wõetud piiriwalwekoerad, selleks eriti wälja õpetades tawaliselt politseikoerteks kasutatawaid saksa lambakoeri, keda meil rahwasuu eksikombel nimetab „hundikoerteks" nende huntidele sarnanewa wäljanägemise tõttu.

Toome huwitawaid näiteid piiriwalwekoerte wahwusest, mille eest neile on määratud auhindu.

Koera metsik jaht salakuulaja peale

toimus riigi idapiiril Kõrgesilla küla piirkonnas. Koer awastas talwel öösel üle piiri tulnud isiku jäljed. Kottpimedas, külmas ja tuisuses öös koer hakkas ajama jälgi, nii et piiriwalwur waewu jõudis järele. Wiisteistkümmend kilomeetrit piirist sisemaa poole müttas koer läbi lume, kuni jõudis Kõrgesilla külani. Siis oli koera jõud otsas. Ta puhkas paar tundi ja hakkas siis uuesti ajama taga ülepiiritulejat. Ühes saunas awastas koer ülepiirituleja, kes puhkas saunalawal wäsimusest, arwates, et ta on jälgijate eest õnnelikult pääsenud.

Wõitluses rewolwriga warustatud mõrwariga

oiutas suurt waprust politseikoer, kelle nahk täistopitult on politseikooli hoones asuwas politseimuuseumis aukohal. See oli aastaid tagasi, kui politsei korraldas põgenenud rööwmõrwari Tohweri tabamiseks haarangu.

Mõrwar, kes oli warustatud rewolwriga, oli pööias peidus ja tulistas lähenemat politseinikku. Politseikoer sööstis mõrwarile kallale, nii et see enda kaitsmiseks oli sunnitud tulistama koera.

Koer tormas otse tuldsülitawa rewolwri otsa

rööwmõrwari käes, saades mitu kuuli kehha. Selle aja jooksul jõudis aga politseinik teha kurjategija kahjutuks.

Wahwa koera elu päästmiseks kutsuti kohale loomaarst ja tehti kõik, mis wõimalik, kuid rasked haawad nõudsid siiski koera elu.

Koer, kellele Eesti Kennelklubi annetas wahwuse eest wabariigi piiride kaitsmisel audiplomi,

wõttis aktiiwselt osa wõitlusest salakuulajaga Narwa taga.

Piiriwalwur sattus peale üle piiri minejale salakuulajale meiepoolsel piirijoonel. Kommunistide agent peitis enda metsa ja tulistas sealt piiriwalwurit.

Õnneks oli piiriwalwuril kaasas koer, kes piiriwalwuri käsu peale tormas metsa ja tabas salakuulaja. Kommunistide agent ei suutnud wastu hakata, kui koer hammastega haaras temast kinni ja tõmbas mehe pikali.

Riigipiiril on olnud hulk juhtumeid, kus kommunistide agentide tabamine on wõimalik olnud ainult piiriwalwekoera tõttu.

Wõitluses mehega koer kas wõidab wõi langeb.

Kui pole laskeriista, wõi tabataw ei saa seda kasutada koera wastu, siis on ta wõitluse koeraga kaotanud. Tugew ja kartmatu koer kisub ka tugewama mehe maha ja ei lase enam hambaid inimese küljest lahti, kuni seda käseb koera peremees-hooldaja.

Idapiiril piiriwalwur, kes koeraga oli sooritamas järjekordset kontrollkäiku, nägi, kuidas keegi mees hiilib üle piiri Eesti poole. Piiriwalwur laskis mehe pugeda traataiast läbi ja tulla enda warjatud peidukohale lähedale, et saaks ülepiiritulijat tabada.

Koer seisis waikselt piiriwalwuri kõrwal ja jälgis ülepiiritulija lähenemist.

Kui piiriwalwur käsutas ülepiiritulija seisma, ei kuulanud see käsku, waid pistis jooksma piiri poole. Walwur laskis õhku hoiatuspauke, kuid ei tabanud jooksjat meest. Nüüd käsutas walwur koera põgenejale järele. Nagu tiiger hüppas koer lühikese wõidujooksu järele hammastega põgenejast kinni ja seega oli mehe saatus ka otsustatud.

Piiriwalwekordonis toimetatud läbiotsimisel selgus, et tegemist on riigiwaenlaste agendiga, kes tähtsate eriülesannetega saadetud üle piiri.

Politsei- ja piiriwalwekoerte wõimed

on otse usutamatult tublid. On juhtumeid, et mitu tundi pärast kommunistide agendi üle piiri tulekut on kohale toodud koer, kes tuisusest ilmast hoolimata on 20 kilomeetrit läinud põgenikule järele ja tema awastanud.

Suwel on tihti olnud juhtumeid, et koer awastab jäljed ja ka nende tegija weel kümne ja rohkema tunni möödumisel.

Sõjapitsat linnal. Šanghai tänavail seisavad valmis lahtised kirstud, oodates uusi sõjaohvreid

5-kiloline rewolwer.

Laskeriist 100-aastane. — Kui keegi ei olnud huwitatud esimesest rewolwrist.

„Parisi linnas tulistatakse igal aastal 1500 rewolwripauku, Londonis 2000, New Yorgis 3000 ja Chicagos 6000 rewolwripauku aastas. Ja kellele wõlgneme selle eest tänu? Ei kellelegi muule, kui meie linna pojale, insener Sam Colt'ile!" Selle pisut ameerikaliku sissejuhatusega, mis oli mõeldud rohkem naljatoonilisena, awati neil päewil ameerika linnas Hartfort'is, Connecticuti osariigis, mälestussammas rewolwri leiutajale insener Sam Coltile, kes sündis 1814. aastal Hartfordis ja sealsamas ka suri 1862. aastal.

Esimest käsitulirelwa kohtame juba 15. sajandil — nimelt püstolit, millest küll igakord ainult ühe lasu wõis anda, siis tuli ta uuesti laadida. Noor Sam Colt, kes juba üheteistkümne-aastasena hakkas tegelema tehniliste katsetustega, tahtis konstrueerida püstoli, millest wõib anda neli lasku järjest. Selleks otstarbeks warustas ta relwa nelja üksteise kõrwal asuwa toruga

ja meisterdas nii „hirmutise", mis kaalus ligi wiis kilo ja mõjus rohkem koomiliselt kui hirmutawalt.

Püstolil loomulikult ei olnud edu ja Sam Colt, kes oma isaga selle leiutise pärast sattus tülli, läks wihameelel rändama.

Aastaid hiljem pöördus kadunud poeg isamajja tagasi. Tal wõimaldati nüüd õppida tehnikaülikoolis, ja warsti teostas ta ööd kui päewad töötades, oma elunnelma. Ta konstrueeris esimese tarwitamiskõlbliku rewolwri, ühetorulise relwa, mille mitmekordse laadimise seadeldis asus pöörlawas trumlis, mis mahutas kuus padrunit.

See konstruktsioon — ta kaalus kaks kilo, oli seega käsirelwa jaoks ikkagi weel kaunis raske — äratas eriteadlaste ringides tähelepanu, ja patenteeriti aastal 1835 nii Ühendriikides kui ka Londonis ja Pariisis. Siiski ei paistnud rewolwril esialgu olewat mingit tulewikku. Noor Sam Colt sai küll asjasthuwitatuilt krediiti, ja asutas wäikese wabriku Patersonis New Jersey osariigis, aga kui aastal 1837 ilmusid müügile esimesed trumliga rewolwrid, ei tunnud ükski inimene huwi selle „uutmoodi leiutise" wastu,

mida nimetati araks ja ülelisseks

Farmerid ja cowboy'd jäid oma wana tuntud püstoli juure, mida sadulataskus kaasas kanti.

Siis aga saabusid ajad, mis tegid Colti ühe hoobiga rikkaks meheks. Ikka kaugemale tungisid sisserändajad Läände, tekkisid wõitlused indiaanlastega ja neil segastel aegadel, mis Metsikus Läänes siis walitsesid, pidi iga mees kandma rewolwrit wööwahel; pealegi relw, millest wõis tulistada kuus korda järgimööda, pani kahwatuma julgeimagi punanaha. 1847 puhkes Mehhika sõda ja sai Sam Colti wabrikule suure sõjatellimuse. Lühidalt — rewolwer wõitis kogu liinil, ja rahaga, mis Colt teenis, **ehitas ta oma kodulinnas Hartfort'is suure relwawabriku,**

millele warsti Whiteneyville'is tekkis haruosakond. „Colts Patent Fire Arms Manufacturing Company" oli nüüd ettewõtte nimi, see õitses ja arenes, ja kui Sam Colt 1862. aastal suri, jättis ta maha wiie miljoni dollari suuruse waranduse. Weel nüüd, millal rewolwer pühitseb oma 100-dat sünnipäewa, on Colti poolt asutatud wabrikud tegewuses.

„Ma saan töötada ainult siis, kui . . ."

Suurte meeste wäikesed harjumused.

Inimliku kultuuri ja tsivilisatsiooni saavutuste mitmekesiduses on vaevalt leida tegevust, mis algupäraselt oleks tekkinud iseenesest. Iga inimlik tegu vajab ja vajas kord loovat mõtet. See loova hetke tekkimine on varjatud veel salapärasusega.

Näib, et kujutaval loomingul on väravavaht, kes enne avamist midagi nõuab: aupakkumist või mõnd fetišit... Siin kuhjuvad kõige veidramad vastolud. „Ma võin ainult siis töötada, kui..." — kui ma põhjalikult olen einetanud; tühja kõhuga; kui pool pudelit veini olen ära joonud; kui päike tuppa paistab; kui kõik magavad; ainult voodis; alles siis, kui olen raseeritud; absoluutses vaikuses; kui lapsed kõrvaltoas mängivad; kui masinad müravad — seda loetelu võiks lõpmatuseni jatkata. Mida tugevam, mitmekülgsem, omapärasem loov tegevus tahab olla, seda järeleandmatum on harilikult „ergutava harjumuse" despotism. Vaatleme mõningaid suurte meeste sedalaadi harjumusi.

Mark Twain, ameerika huumori meister, eelistas kirjutoda woodis. Tema, kes kullalaewurina, ajalehereporterina ja maailmarändurina oli wäsimatu, awastas, et mabratis on sobiwaim põhialus keskendunud loominguks. Nii sündisid „Tom Sawyer" ja „Huckleberry Finn".

Mädunemate õunte lõhn oli luuletaja Friedrich Schillerile ergutuseks, millest ta töö kestel ei wõinud loobuda. Harjumus saada inspiratsiooni peenimate, ja nimelt haistmisnärwide kaudu, iseloomustab selle tundliku mehe olemust, kes nõrga terwise ja waesoluliste elutingimuste tõttu kõi suuremata elutöö. — Iseloomustaw on ka tema töötoa lihtsus.

Bismarck töötas jalad laual, kui teda ta waikse toa üksildus kõigist etiketikohustusist wabastas. Truu dogge tooli kõrwal magamas, jalad omal kõrgele toetatud, nii tundis end mugawasti see tugewatahteline riigimees, kes ajalukku läks „raudse Bismarck'i" nime all.

Surmaöö luuletaja oli öötööline. Feodor Mihhailowitsh Dostojewski, sügawaim ja wapustawaim kõigist wene kirjanikest, juutis ainult öövaikuses ja wäikese lambi walgel töötada. Wõib-olla, et see oli mälestus tollest hirmsast ööst, mida ta kirjeldab oma „Mälestusis surnud majast" — ööst enne hukkamistundi. Dostojewski surmaotsus muudeti a. 1849 alles mõni minut enne otsuse täidesaatmist ümber sunnitööks.

Ilma kohwita ta ei saanud töötada. Wõlad ja otse kõnekäänuks muutunud rahahäda õhutasid prantsuse kirjanikku Honore de Balzac'i palawikulisele tegewusele. Kirjutamine oli talle ainult siis kerge, kui ta end enne seda riietas walgesse mungakuube ja kui ta jõi ühe tassi musta kohwi teise järele. Oma elulõpul tunnistas ta:

„Suren 50.000 tassist kohwist, millistest ma olen elanud."

Ja isegi kohtuwristawid ei suutnud teda kahutada ta kuldsest pitsatisõrmusest, mida ta ebausklikult hoidis.

„Tiigri" hoburaudkujuline kirjutuslaud. Prantsuse maailmasõjaaegne peaminister Georges Clemenceau oli impulsiiwne ja hüppeline töötaja. Sellepärast laskis ta endale ehitada hoburaudkujulise kirjutuslaua, mis oli wäga ruumikas ja wõimaldas kollukuhjunud materjali ulatuskauguses hoida.

Tshello sõjapiltide maalija muusika. Anton Werner, kuulus ajalooliste lahingpiltide maalija, wõis kunstnikel wiisil ainult mahedа tshellomuusika abil omandada õiget töömeeleolu relwadest nõretawate hiigelmaalide loomiseks.

Voltaire dikteeris ka riietudes. Omaaegne maal näitab prantsuse selgitusajajärgu esinduslikumat kirjanikku lõbusalt, aga tõepäraselt tema töösitsilist: waewalt on tal hommikune uni silmist, kui waim juba hakkab pilduma sädemeid — ja juba öösärgi ning püksi jalgatõmbamise wahel laskis teravmeelne geenius oma sarkastiliste ideede tulewärki sädeleda. Pole ime, et ta järelmaailmale ainuüksi kirju jättis kümnete tuhandetena.

Ebaterwe, aga hädawajalik. Waewalt leidub wiisi maailmakuulsast itaalia laulsast Enrico Caruso'st, mehest, kes „laulis inglite hinge", mis kujutaks teda ilma sigaretita wõi sigarita. Isegi siis, kui ta hardalt kuulatawa publiku ees laulis, ootas teda ooperikulissi taga abiline lõhnawa „suitsuga".

Tema puhkus — pesupesemine. Raadiumi awastaja madame Curie, kes wäga waesetest oludest tulles sai kahe Nobeli auhinna kandjaks, ei rahuldunud öid kestwa ja närwepingutawa laboratooriumitööga — ka jõuka naisena pesi ta weel ikka oma enda ja oma laste pesu. Ta ütles, teised ei tegewat seda nii hästi — tõelikult aga oli see talle waheldustpakkuwaks harjumuseks.

Kullid ja Napoleoni-pildid töösetishiks. Cecil Rhodes, Briti Lõuna-Aafrika asutaja, Kairost kuni Kapplinnani ulatuwa Briti wõimuliini idee isa, ümbritses end kullidega ja Napoleoni-piltidega — wõimu sümbolitega, mis tiiwustasid ta auahnet tööd.

Knickenbocker waatleb sõda.

Ameerika kuulus ajakirjanik Hubert Knickerbocker (käis mõni aasta tagasi Eestis), kes praegu sõjakirjasaatjaks Hiina riadelt, pildistatud jutuajamisel (paremal) marssal Tšiang Kai-šeki preesi-ohvitseri kolonel Wangiga.

Töölismuusika 10-aastane.

Töölismuusika 10. a. juubeli tähistamiseks korraldatakse pühapäewa õhtul kell 8 „Estonias" suurem kontsert, kus esinewad Töölismuusika ühingu sümfoonia- ja puhkpillideorkestrid, segakoor ja solistid, nagu Papmehl j. t. Juhatab töölismuusika organiseerija ja senine tegelik juht R. Goldschmidt.

Laupäewal toimub ühingu ruumes wanemate tegelaste austamine ja mälestusmärkide andmine 50 tegelasele.

Töölismuusika liikumise mõte algatati 1927. a. sügisel. Hommikkontserdid äratasid suurt huwi. 10 a. tegewuse jooksul on töölismuusika tegelaste poolt antud 235 kontserti ja kokku esinetud 300 korral. Ühing on korraldanud peale hommikkontsertide suuri kontserte „Estonias", raadios, kontsertreise wälismaale ja prowintsi. Kõikjal on töölismuusika soojalt wõetud wastu. Repertuaaris on pandud rõhku tõsisele ja klassikalisele muusikale, esitatud uudisteoseid ja eesti muusikat.

Igal aastal on ühingul konserwatooriumis üle 20 stipendiaadi. Töölismuusika on andud selliseid soliste nagu Sutt, Rinne, Tamm ja teised.

Praegu töötab ühingu juures 30-liikmeline puhkpillideorkester, 16-liikmeline sümfooniaorkester, 27-liikmeline keelpilliorkester ja 70-liikmeline segakoor ja solistide koondis.

Õnnelikud on ainult need abielud, kelle laulatussõrmused on ostetud O. Viik'i (Viikmann'i) kullasepäärist. Raekoja hoones, Tallinn.

Perekonnateateid.

Kihlatud.

Tallinna linna perekonnaseisuametis. — **Georg Tumma**, 33-a. insener, ja **Kernia Simon**, 25-a. kodune. Peigmees elab praegu Tallinnas, pruut Inglismaal. — **Johannes Roju**, 29-a. maaler, ja **Elfriede Tude**, 26-a. tööline, mõlemad elavad alaliselt Tallinnas. — **Isak Schats**, 31-a. äriteenija, ja **Jochved-Musie Glückmann**, 37-a. ametnik. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Johannes Murumägi**, 41-a. riigiteenija, ja **Hilda Kruusmann**, 26-a. tekstiiltööline, mõlemad elavad Tallinnas. — **Aleksander Habo**, 35-a. isek kaupmees, ja **Friederike-Eleonore Sepp**, 36-a. riigiteenija. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Aleksander Triksmann, al. Triksberg**, 22-a. tööline, ja **Else Laado**, 19-a. äriteenija. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Herbert Taasväli**, 31-a. prokurist, ja **Alice-Pauline Vende**, 24-a. äriteenija. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Gerhard-Andres-Erich Erlemann**, 40-a. insener, ja **Maria Tšugunov**, 33-a. kontoriametnik. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Karl Timusk**, 30-a. agronoom, ja **Alma-Ellise Watsel**, 31-a. kodune. Peigmees elab Tallinnas, pruut Tartus. — **Valter Lambot**, 22-a. meremees, ja **Hilja Villmann**, 24-a. lahutatud kodune. Mõlemad elavad Tallinnas.

Tallinna Pauluse koguduses. — **August-Leopold Lagendik**, 34-a. autojuht, ja **Veera Kalbus**, 35-a. tööline. Mõlemad elavad Tallinnas.

Tallinna Jaani koguduses. — — **Hugo Kaasik**, 24-a. pangaametnik, ja **Karin Devis**, 25-a. kodune. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Artur Leon**, 26-a. tööline, ja **Salme Verder**, 26-a. tööline. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Richard Kõiv**, 24-a. tööline, ja **Maria Ränkson**, 27-a. tööline. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Johannes Lillipuu**, 25-a. kondiiter, ja **Anna-Marge Väljataga**, 30-a. kodune. Mõlemad elavad Tallinnas.

Tallinna Toompea Kaarli koguduses. — **Arnold Talpak**, 23-a. lukusepp, ja **Asta Noppason**, 22-a. kodune. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Leonhard Lööndre**, 22-a. treial, ja **Ellen Liblik**, 22-a. kodune. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Jaan Kojari**, 33-a. riigiametnik, ja **Ethel Kramer**, 33-a. kodune. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Hugo Verm**, 28-a. pangaametnik, ja **Linda-Mavalda Madisson**, 24-a. pangaametnik. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Konstantin Reissaar**, 28-a. riigiametnik, ja **Agathe-Hildegard Kald**, 24-aastane riigiametnik. Mõlemad elavad Tallinnas.

Tallinna Püha-Vaimu koguduses. — **Eduard Sidak**, 25 a. tööline, ja **Adele Alber**, 25 a. tööline. Mõlemad elavad Tallinnas. — **Johannes Schmelt**, 29-a. lahutatud ehitustöömnik, ja **Alice Sillam**, 33-a. kriteenija. Mõlemad elavad Tallinnas.

Lihula ev.-lut. koguduses. — **René-Kaljo Kõiv**, 20-a. riigiteenija, ja **Nora-Marie Guthan**, 17-a. kodune. Peigmees elab alaliselt Tallinnas, pruut Lihula alevis.

Abiellunud.

Tall. linna perekonnaseisuam. reg. — **Arnold Kägu** ja **Ludmilla Erm**; **Rudolf Koppel** ja **Luise-Mariette Rebane**; **Paul Madis** ja **Hirlanda Frits**; **Kurt-Konstantin Intelmann** ja **Elisabeth Kapp**; **Elevfrei Prenner** ja **Maria-Mathilde Pomm**.

Lahutatud.

Tartu ringkonnakohtus. Nikolai ja Elfriede **Tivik**, Johanna-Marie ja Juhan **Õun**, Artur-Eduard ja Hilda **Kasak**, Oskar ja Jekaterina **Eber**, Salme-Emilie ja Jaan **Põder**, Helene-Sofie ja Jakob **Uuk**, Ella ja Peeter **Joonasson**.

Sündinud.

Tallinna linna perekonnaseisuametis reg. — Viktor-Emaanuel ja Emma-Rosine (neiuna Javing) **Veeruset** — poeg **Randar**; Dimitri ja Iida-Rosaalie (neiuna Žeiger) **Pihlamäel** — tütar **Helvi**; Evald ja Edla (neiuna Vanamölder) **Valdnal** — poeg **Vello**; Eduard ja Meeta-Rosaalie (neiuna Liivmann) **Liivikul** — poeg **Tõnu**; Pilvi **Ummikul** — tütar **Vaike**; Pilvi **Ummikul** — poeg **Uno**; Arnold-Paul ja Hanna-Olga (neiuna Põld) **Süvalepal** — tütar **Anne**; Aleksander ja Marta (neiuna Speil) **Schmittel** — poeg **Heinar**; Evald ja Emma-Emilie (neiuna Assbaum) **Veineril** — tütar **Maie**; Ivan ja Aleksandra (neiuna Fedulov) **Nekrassov'il** (**Kuzminil**) — poeg **Aleksander**.

Surnud.

Tallinna linna perekonnaseisuametis reg.: Liisu **Lürke**, neiuna Vilkmann, 90 a. vana; Klarissa-Loreida **Klausson**, neiuna Grünvald, 25 a. vana; Raul **Lensmann**, 44 a. vana; Nikolai **Korzenevski**, 61 a. vana; Juliana **Allimann**, neiuna Sirkas, 65 a. vana; Marje **Tõnisson**, 5 päeva vana; Anna-Marie **Lanes**, neiuna Martov, 47 a. vana; Lavrenti **Lebedev**, 43-a. vana; Hindrek **Jaurauk**, 58 a. vana; Miina **Prilder**, neiuna Ende, 62 a. vana; Uno **Ummik**, 1 päev vana; Artur **Lauk**, 32 a. vana.

Tallinna Toompea Kaarli koguduses reg. — Karl-Oskar **Supe**, 41 a. vana; Vello **Hindriksoo**, 9 a. vana; Kalju **Sebar**, 9 a. vana; Otto **Villmsaar**, al. **Villemsaar**, 49 a. vana; Anton-Rudolf **Siplek**, 48 a. vana; Johannes **Kraasberg**, 61 a. vana; Helme-Marie **Paumann**, 44 a. vana.

Nõmme linna perekonnaseisuametis reg.: — Ellen **Rahnmets**, 1 p. vana; Johannes **Kivistik**, 35 a. vana.

ÕHTU-KLEIT MILLINE?

1. SEE ON ALLES KÜBAR! Omapärane must kostüümkleit taskutega, millele tikitud huulekujulised kaunistused erkpunases toonis. Kostüüm jätab aga täiesti varju eriti silmatorkav kübar, millel kahtlane sarnasus säärsaapa või kukeharjaga. Selle ekstsentrilise idee eest tuleb vastutavaks lugeda Pariisi moeloojat madame Schiaparelli.

2. HELEROHELINE TAFTIST ÕHTUKLEIT. Lihtne taftist õhtukleit, mille puhvvarukad on tema peamiseks efektiks. Ei tohi aga ka alahinnata kahejaolise lahtise šoosi šikki — riiderohkus sellel šoosil on kuhjatud tahapoole lehvikaolises drapeeringus, mis pehmendab saleda joone asjalikkust.

3. IDEAALNE KASUKAS imepeenest ja pehmest india lambast, mille tegumood mõjutatud härrade joonest.

Õhtukleit särbiga.

Õhtukleidid tänavusel talve- ja sügishooajal esinevad nagu möödunud aastalgi kahes pea-tegumoes: nad on kas pikalt kukkuvad, saledad ja mitmesugustesse voltidesse rahvitud rüüd, või siis nood, mida oleme harjunud nimetama stiilkleitideks, seega kleidid üsna laia ja koherent rikkerohke seelikuga ning kitsa väikese pihikuga. Nende mõlema liigi vahel on arvutuid teisendeid. Nagu ka läinud aastal.

Moodne daam vajab, et olla ilus, parimaid kodumaa — välismaa

küünelakki	**puudritoose**
huu epulki	**maniküüritarbeid**
puudrit	**shampooni**
lõhnaõli	**hambapastat**
kölnivett	**peenrahakotte**
kreemi	**udustajaid**
seepi	

Viru 13 **RA-FO** Viru 13

Tänapäevakleitide markantsemaid tunnuseid: väga paljudel on üsna laiad ja lõpmatult pikad särbid, või siis ees või taga lahtiselt rippuvad; erinevais värves või kleidimaterjalist. Särp on talje kohal kitsalt ümber keha mähitud ja langeb peaaegu seelikupalistuseni. Nende särpide materjal ja sõlmimisviis määravad tihti kogu uue kleidi edu, sest värvide kooskõla on ikka tähtsam, kontrastid võivad, jah, otse peavad olema väga julged. Uued väga kaunid värvitoonid nõuavad, et neid kunstitundega üksteise kõrvale asetataks. Igatahes tuleb põhireeglina alati silmas pidada, et vöösärp valida tumedamavärvilisest materjalist, eest hele pind suurendab optiliselt talje ümbermõõtu. Sama põhimõte on maksev ka lahtiste osade kohta.

Osavad käed, mis on võimelised särpe kaunilt ja omapäraselt sõlmima, on kulda väärt. Tähtis on kergelt seotud ja siiski kindel sõlm, särbiotsade õige proportsioon, vahel ka pannal, millest nad läbi on tõmmatud. Särp on üks õhtutualeti ürgelemente ja hindamatu võrreldes kõigi teiste moe tujude ja omapärasustega. Ta omab värvikust ja saadab korda optilisi imesid: ta pikendab lühikesi figuure. Särpi võib ka küljel kanda, üsna saledad figuurid võivad endile seda lubada, et seovad sõlme otse puusal, muidu on soodsam sõlme talje keskkohta asetada ja otsad põlvede vahelt alla kukkuda lasta.

Lahtised tükid võimaldavad mitmekülgset kasutust, neid võib seljatagant või eest kaelaväljaku [illegible] kleidi alumise servani kukkuda lasta. Üsna suurte pidulike juhtumite jaoks eelistatakse lahtist tükki. Lai riideriba, lõdvalt ümber kaela heidetud ja ka vöö vahelt läbi tõmmatud, mis ees või seljataga üle kleidi alla langeb; kleit peab sellejuures, samuti nagu särbi puhul, olema absoluutselt lihtne ja ainult pisut rahvitud.

Rahvitud ja kroogitud kleidid on nagu ennegi meelivangistavalt ilusad. Nad on nii õhuliselt kerged ja täis arusaamist moodsast vormide ideaalist. Avara seelikuga kleitide juures tegeleb fantaasia nii taljeosa kui ka seelikuga. Loendamatuis teisendeis pakuvad moe-eksperdid seda võluvat ei-midagi, millega kaetakse keha ülaosa. Kõige mitmekesisemad, enam või vähem julged väljalõiked, püst-, põik- ja poolpõiki voldid igas suunas ühekorraga, aga alati üsna tihedalt keha ümber libudes, siledad, kitsad rahvariide-pihikud, väikeste nööpidega nööbitud, käistega või ilma, kaelani suletud, väikeste kraekestega, boolerodega, sissepandud tükkidega, lühikesed direktuarjakikesed — igaüks leiab midagi endale.

Tikandid, ažuur, väga peenelt kroogitud suured reväärid ja stjuuartkraed — kõik on lubatud.

Ja sinna juure ikka jälle määratulaiad või voltidesse tõmmatud seelikud, siledast riidest või üksikutest kellukeseosadest. Puusadelt aga ilmtingimata täiesti [illegible]. Ja kõik kleidid pikad. [illegible] voldid on kas ees või seljaga, [illegible] gi külgedel, ja et riideküllust veelgi rikastada, laiad kallihinnalised särbid, mis langevad maani.

Materjalid? Kõik säravad brokaadid, šifoonid, lamee, krepp, samet, taftid ja arvutu hulk uusi kangaid igasuguste eksootiliste nimedega.

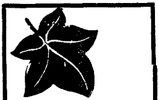

Sügis! Sügis!

Uudiseid, mida tõi mood sügiseks ja talveks, sisaldab meie rikkalik ladu.

Meie näitame Teile hea meelega, mida Teie endale ja ka oma tütrele ning pojale uut leida võite.

Palume meid lahkesti külastada.

o-ü.
Riieturite Ühiskaubamaja

RÜK

Tallinn, S. Karja 19.
Tartu, Aleksandri 5.

Mööbliriideid, vaipu, igasuguseid kardinaid, moodsaid

kleidiriideid

ja eestipäraseid käsitöid.
Kodumaa käsitöö- ja tekstiilkauplus

E. Kaarend ja **M. Kasansky**

Tallinn, Kunstihoone, Vabaduse pl. 8

Kleidiriiete alal hooaja uudiseid

E. Lerenmann

Tallinn, S. Karja 10, tel. 446-43

Kas olete kunagi tarvitanud

ISIS MATTKREEMI?

puudri asemel.

Proovituubi saate meie äridest tasuta!

A-S. EPHAG'i laboratoor. Tallinnas.

Eriala: voodiparbed

Suur valik igasuguseid

vatitekke

- **Moodsaimad oma- ja välismaa materjalid.**
- **Odavad hinnad.**
- **Vene tän. nr. 1**

Suletööstuse müügiosakond.

Suur läbimüük

võimaldab meil iga päev täiendada oma ladu uute, moodsate kleitidega

Enne kui lähete mujale, tutvuge meie kaunite modellidega.

Kleitide äri **MÜÜRIVAHE 28.**

Maa-lavadele[3] kirjutanud . . .

Lemmikautorid— kes nad on?

T. Braks. A. Taar. J. Laanjärv.

Tõnis Braks.

Kui „Tantsuprofessor" oli draama.

Meie kõige menukam maalavade näitekirjanik Tõnis Braks sündis 1885. aastal Lihula wallas Läänemaal. 1912. aastal linna siirdudes töötas esmalt pikemat aega mitmelpool tehastes, kuni walis omale lõpuks ajakirjaniku kutse. Sellel alal on ta tegutsenud juba 17 aastat, olles „Päewalehe" toimetaja. Awaldanud aastate jooksul ta terwe rea westeid Heini ja Aruwälja Andreie warjunime all.

Oma menukad näidendid on ta kirjutanud küpsemais eluaastais, kasutades selleks teravaid tähelepanekuid, mis tehtud mitmekesiste rahwakihtide seas liikudes ja warustades neid elukogemuste pagasiga ning muheda huumoriga. Need omadused ongi wõitnud ta töödele harukordse populaarsuse.

T. Braksilt on seni ilmunud kokku kuus näidendit.

Tema esikteos „Okupatsioon" ilmus 1930. aastal. See oli kirjutatud Eesti Haridusliidu näidendiwõistluse jaoks, kuid auhinnale ei pääsenud. Nõuti nimelt õhtut täitvat näidendit, kuid Braksi tükk oma lühiduse tõttu sellesugusele tingimusele ei wastanud. Küll aga äratas ta töö wõistlusel tähelepanu ja autorilt hangiti luba selle kirjastamiseks. Möödus neli aastat, enne kui ta awaldas oma uue teose — noorsoonäidendi „Saladuste jaar", millele järgmisel aastal järgnesid „Kaikamäe kangelased" ja „Tantsuprofessor".

Neist wiimane jaawutas otse harukordselt suure menu.

Kahe aasta jooksul on „Tantsuprofessorit" maalawadel mängitud 550 korda!

See on meie näitekirjanduses rekordsaawutus. „Tantsuprofessor", kuigi ta üleschitusel kuulub komöödiate liiki, on kirjutatud õpetlikul ja elusaatawal põhiteemal. Rahwapärane keel ja toredalt kujutatud tüübid, keda autor on asetanud üpris kerulistesse, kuid nujutawatesse olukordadesse — ja seda lakkamatult hea nalja saatel, need woorused peamiselt ongi sellele teosele loonud seninägematu populaarsuse.

Sellele näib kiiduwat ka näidendi aktuaalsus — igasuguste agentide ja tantsuõpetajate naeruwääristamine, kellede alaline kolamine on meil maarahwa juba jõudnud ära tüüdata. Kuid „Tantsuprofessor" on leidnud rohkesti mängimist ka koolides, kus nimetatud teose ettekandmisega on tahetud häwitada tantsuwaimu, mis lewib meie õpilaskonnas.

Näidendi idee on autoril tärganud ajaleheuudisest. Selles räägiti ühest wõlgadesse sattunud Märjamaa kandi taluperemehest, kes oli püssiga ähwardades peletanud oksjonipidaja oma talu õuest minema. Selle wõlleo põhjal hakkas T. Braks kirjutama draamat „Wahmule wõlad", mille kallal ta töötas wõrdlemisi kaua aega, muuhulgas hoolega iga lauset. Kui lõpuks draama oli walmis,

andis ta selle lugemiseks ühele pealinna teatrile.

Seal aga ta uudisteos lükati tagasi.

Ebaõnnestumisest pettununa wiskas ta oma draama käsikirja ahju. Kuid hawitatud teos ei annud autorile ikka weel hingerahu. Kuna tükil traagilisel kujul ei olnud õnne, siis tekkis mõte sama asja serweerida rohkem koomilise ilmega. Parajasti samal ajal haridusministeeriumi kutsenõukond hakkas tantsuõpetajatelt nõudma kutsetunnistust. Seegi aine näis andwat komöödiaks tänuwäärset lisamaterjali. Nii walmiski „Tantsuprofessor" praegusel kujul ja algas oma wõiduturneed. Algteosest on sellesse jäänud palgugi, kuid tublisti kokkusurutuna ja tihendatuna.

Möödunud aastal ilmus Braksi sulest weel teinegi sama lõbusailmeline „Wõlamehed", mida seni mängitud juba üle 300 korra. Tanawu awaldas ta 1905 aasta sündmusi kajastlewa näidendi „Punased pilwed", mida autor peab ise oma kõige paremaks tööks. Sama kinnitab üksmeelselt ka arwustus. Seegi teos on juba leidnud rohket kasutamist.

Lähemail päewil ilmub ta uus ühewaatuslik naljamäng „Kõrgem seisus",

milles Braks esmakordselt kujutab wäikelinna elu.

Kuigi Braksi näidendeid on ühtekokku mängitud umbes 1000 korda, on huwitaw märkida, et autor on ise wiibinud waid ühelainsal etendusel. Toimetusetöö pole selleks rohkem mahti annud. Ja sellelegi ainsale etendusele ta jattus niiöelda poolsuhusilikult. Kord Nõmmel jalutades luges ta ühelt kuulutuselt, et „Kandle" pargis mängitakse tema „Tantsuprofessorit". Huwitatult ruttas ta piduplatsile.

Kuid näitelawalt ei olnud jälgegi näha, kuigi etendus pidi warsti algama. Peiet platsil aina waid inur meeauto, millel sagisid grimmeeritud näitlejad. Autori üllatus oli suur, nähes,

et seda kasutatigi lawaks.

Waatamata primitiiwsele ja pisikesele lawale, tulid näitlejad oma mänguga siiski hästi toime, nii et autor jäi „esietendusega" täiesti rahule, samuti ka rohkearwuline pealtwaatajaskond.

Kirjanik tähendab ise, et ilukirjanduslik tegewus on talle nagu puhkuseks igapäewase lehemehetöö kõrwal.

Agnes Taar.

„Draamaaigusest" on raske „paraneda".

Kuigi meie esimene trükis ilmunud algupärane näidend „Saarane mulk" on kirjutatud naise poolt ja see saanud meil klassikaliseks teoseks, pole Eestis peale Koidula aga rohkem menukaid näitekirjanikke õrnema soo hulgast wõrsunud, kui waid kaks: Hella Wuolijoki ja Agnes Taar. Kuna esimene on oma teosed wiimasel ajal kirjutanud waid soome keeles, siis käesolewas ülewaates wõtame nendest waatluse alla ainuüksi A. Taari, kes on meie praeguseaja populaarsem naisnäitekirjanik.

Sündinud on ta 17. septembril 1898. a. Wana-Kariste wallas Pärnumaal kooliõpetaja tütrena. Wastawalt oma elukutsele on ka ta ise töötanud rida aastaid pedagoogilisel alal. Oma lawateoste kohta kirjutab autor ise järgmist:

„Minu kirjanduslik tegewus algas lastesuuletuskogu „Kiu-kiu" ilmumisega 1926. aastal. Siis siirdusin näitekirjanduslikule alale. Näidendeid on nimelt seni ilmunud kuus: „Emake maamuld", „Kõrgeimäe noored", „Naiswallawanem", „Kes on süüdi", „Kolm sündi" ja „Naine tulikahjumärgiga".

Peale nende weel wiis lastenäidendit, milledest trükis on ilmunud kaks lühemat, kuna ülejäänud kolm on kirjutatud suurlawade jaoks ja seal ka käsikirjas ette kantud. Ka olen kirjutanud operetile „Weslineid" teksti ja laulud, mis nii „Wanemuises" kui ka maalawadel on hea menuga läinud.

„Emake maamuld", mille tegelaste algkujud peagu kõik on wõetud elust,

on üle suur- ja wäikelawade läinud kokku ligemale 400 korda.

Raske oleks leida mõnd kohta wõi nurka Eestis, kus seda näidendit pole mängitud. Weel näidendi käsikirjas olles on seda mängitud mitmeidkümneid kordi ja mulle makstud ettekandeloa eest tasu, millist polekš osanud unestki näha. Waatamata sellele, et sain anda waid ühe eksemplari käsikirja.

Seltsid ja organisatsioonid paljundasid ise ja aina lawastasid. Tihtipeale helises ööseti telefon — paluti saata „Emakest maamulda". Selles näidendis ma olen ka isiklikult mänginud peaosa, käies ühes „Wanemuise" näitlejatega" ringreisil, kus saime suure ja

lestwa menu osalisels. „Emake maamuld“ jatkab oma wõidukäiku weel praegugi, ehkki ta ilmumisest möödub warsti seitse aastat.

„Kõrgemäe nooreb“ on selle tüki järg ja läinud lawadel peagu sama edukalt.

„Naiswallawanema“ ilmumise puhul tungiti mulle kallale naiste poolt. Nimelt keegi proua ajakirja „Taluperenaise“ ringkonnast tundis ennast waluiasti puudutatud olewat näidendi peategelase kujust ja tegi mulle mainitud ajakirja weergudel ränku etteheiteid. Ta kutsus üles kõikl naisorganisatsioone boikoteerima ja mitte mängima „Naiswallawanemat“, kuna selles olewat juletud päewawalgesse tõsta naise kõige nõrgemaid külgi.

„Süüdistaja“ ei olnud, arwatawasti, kirjanduses mitte just wäga suur asjatundja, mispärast ta polnud ka suuteline aru saama tüki ideoloogiast. Näidendit lawastati siiski paljude, rohkem arenenud, naisorganisatsioonide poolt. Ent seda enam mängisid „Naiswallawanemat“ teised seltsid, kui wäga eluläheda[s]t näidendit, mis käsitab ühe wananewa naise traagikomöödiat elus nii sageli esinewa „õigpeigmehe“ wõi „tutietise kosilase“ näol.

Näidendit „Kes on süüdi“ on mängitud maalawadel samuti õige palju kordi. Ja nii paljudesse kohtadesse olen sõitnud lawastajate kutsel etendusi pealt waatama. Muide pean ütlema, et

olen kohanud wäikelawadel imetlusmäärseid talente,

keda wabalt wõiks kõrwutada mõne suurlawa näitlejaga.

Näidendi „Kolm sündi“ ilmumise puhul, milles käsitasin õige uudset, meie ilukirjanduses seni kasutamata ainet — sterilisatsiooni, sundsteriliseerimist, lõime sulelahingud ajalehes ühe noormehega. Too, aetuna hirmust, et mina talle isiklikult sterili-seerimise otstarbel kallale tungin, otsis abi ajalehelt... Tollest sai palju nalja ja naeru Tartu kohwikuis ja arstikabinettides. Ja näidendilegi tegi noormees reklaami oma hirmuga.

Minu uusim näidend on „Naine tulikahjumärgiga,“ mis ilmus trükis alles käesolewal aastal. Seniste andmete järele wõin selle minekuga täiesti rahule jääda. Arwustus on seda tükki maininud ühels minu parimaks ja küpsemaks teoseks. Näidendi peakuju — saatuslikku tulikahjumärgiga naine — kui ka mitmed teised, on wõetud elust.

Wõimalik, et ma draamakirjandusest hirbun mõnele teisele kirjandusalale, ent mitte ajaliseks:

„draamahaigusest“ on raske „paraneda“.

Kui kauaks ma sellest kirjandusalast jaan eemale jääda, näitab tulewik. Ent üks on kindel: tulewal aastal ilmub minu ehtromaan „Mari-Ann — õpetajatütar“. Kuid — juba ongi mul üks lastenäidend juurlawadele teoksil...“

Juhan Laanjärv.

Joonas Härjapea näitekirjanikuna.

Ajakirjanik Johannes Ibrus, kirjanikunimega Juhan Laanjärw, sündis 2. detsembril 1900. aastal Wiljandimaal Kõo-Unakweres. Pärast Wiljandi linna ühis-kommertsgümnaasiumi lõpetamist astus Tartu ülikooli õigusteaduskonda. Töötanud hulk aastaid kutselise ajakirjanikuna, selkest seitse wiimast aastat „Waba Maa“ toimetuseliikmena.

Kirjanduslikke katseid teinud juba waralemas nooruses, millisest ajast on ka ühtteist ilmunud ajakirjanduses. Esimese näidendi kirjutas 14-aastasena. See, kui esimene katsetöö ja pealegi walminud weel lapsepõlwes, ei rahuldanud arenewat katsetajat ennastki. Kuid nüüd pole sellest esimesest pikemast tööst säilinud enam midagi. Hiljem ajakirjanduslikul alal wõõsie haarates pole ilukirjandusega rida aastaid üldse tegelnud ja seda lihtsalt ajapuudusel.

Küll on aga jooksma ajalehetöö kõrwal ilmunud tema sulest terwe hulk westeid Mikk Aadu ja „Rahwalehes“ Joonas Härjapea warjunimede all, mis annawad tunnistust tublist wostekirjaniku andest. Tema westete woorusteks on omapärane ainekäsitlus ja eriline tiloiseerimis-märwinguline huumor, mis on meie westekirjanduses teatawaks uudsuseks ja leidnud lugejais sooja poolehoidu.

Tema esikteos — 4-waatuslik näidend „Kassinurme kodusõda“, mis ilmus trükist alles möödunud aastal nowembrikuus

on wäga rahwapärane teos ja sellisena meie maalawadel leidnud ka head wastuwõttu.

Waatamata lühikesele ajale, mis tüki ilmumisest möödunud, on seda mängitud juba umbes sada korda. Selles näidendis autor käsitab konflikti, mis tekib haritlaste linnawalgumise-tungi ja wõlise põllumehe maa-armastuse ning reaalse elluiuhtumise wahel.

„Kassinurme kodusõda“ on kahtlemata huwitawamaid teoseid möödunud aastal ilmunud näitekirjanduses. Huwi pakub ka selle tüki küllaltki iseäralik tekkelugu. Juhan Laanjärwe näidendi „Lunnitajaks“ on — nii weider kui see ka ei ole — üks teine samal aastal ilmunud teos, nimelt Rudolf Sirge agulinäidend „Ari huwides“. Kui Sirge oli parajasti lugemas oma näidendi korrektuuri, püüdis sellesse wargsi pilku heita ka samas toas töötaw Ibrus-Laanjärw. Teise uudishimu peale tähendas Sirge teeseldud pahameelega:

„Ah, mis sa siin waatad, eks kirjuta ise mõni näidend!“

Sellest naljana öeldud lausest saigi alus „Kassinurme kodusõjale“. J. Laanjärw haaras mõttest kinni ja kuna westekirjanikuna tal ei olnud puudust aktuaalsest ideedest, siis umbes kuu aja pärast, kirjutades õhtuti tööwaheaegadel, oligi tema näidend walmis. Oia tüüpe on autor wõtnud otse elust.

Kuna algus juba oli tehtud ja see õnnestunud, siis walmis autoril hiljuti weel teinegi näidend — „Maa sool“, mis ilmub lähemail päewil. Selles autor on annud kõwerpeeglipildi meie maaintelligentsi pinnapealsusest. „Maa soola“ kohta tähendab autor ise, et pärast selle ilmumist

ei wõi ta oma nägu ühes maanurgas näidata,

kuna seal on kopeeritud rida tüüpe ja isegi mõned situatsioonid. (Järgneb).

Tallinna kirikud.

Piiskoplik Toomkogudus, Toomkirik. Pühap. kell 10 homm. jumalateen. Piiskop H. B. Rahamägi. Lauluraamatud. Korjandus noorsootöö heaks. Kell 11.15 lastejumalateen. koguduse toas. Piiskop Rahamägi. Lastelauluraamatud.

Jaani kirik. Pühap. kell 10 homm. jumalateen. armulauaga — praost H. Kubu. Kell 5 lastejumalateenistuse 25 a. juubeli pidulik jumalateen. — kõik koguduse õpetajad. Lastekoor. Kõnekoor. Laululehed. Surnute mälestamise püha laupäewal, 20. now. kell ½7 õht. jumalateen. armulauaga — õpet. A. Tähewälí. Laululehed.

Kaarli kirik. Reedel kell 5 p. l. piiblitund kirikus, õp P. W. Koppel. Laup. kell 7 õhtul kuulutustund Kaarli koguduse missionipunktis, Tatari 26. Noorte Koonduse ruumes. Kõnelewad õp. kand. Bluum ja õp P. W. Koppel. Pärast seda kell 8.30 lastejumalateenistuse abiliste ettewalmistamise tund. Pühap. kell 10 homm. piibli ja armulauaga jumalateen., õp. A. Soomre. Kell 1 lastejumalateen. gruppides, õp. P. W. Koppel. Kell 6 õhtul Tall. praostkonna ülemaailmlise palwenädala awajumalateen. Kaarli kirikus. Terwitus õp. A. Soomre, jutlus õp. diak. P. W. Koppel. Laulukoor. Laululehed.

Mõigu-Allikal. Pühap. kell 10 homm. jumalateen. Lauluettekanded. Laululehed, õp. P. W. Koppel.

Püha-Waimu kirik. Pühap. kell 10 homm. piiblipüha puhul jumalateen. armulauaga. Laululehed. Laulukoor. Jutlustab õp. J. Treumann — Tartu-Peetri kog. Kell 1 lastejumalateen. Teisip. 16. now. kell 7 õhtul jumalateen. — õpet. W. Kuljus. Laululehed. Kell 8 õht. koguduse saalis Prot. Ühingu erakorraline peakoosolek. Kolmap. kog. saalis loeng ühiselt Prot. Ühingu ja noorte koondise liikmeile, õp. T. Tallmeister.

Pauluse kogudus, Toomkirikus. Pühap. kell 12 p. jumalateen. — kand. G. Klaus. Lauluraamatud. Kell 10 homm. koguduse majas Kreutzwaldi tän. 23 lastejumalateen. — pühapäewakool. Kell 7 õht. kog. majas jumalateen. — kand. G. Klaus. Laululehed.

Kopli kirik. Pühap. kell 10 jumalateen., kell ½12 lastejumalateen. — õpet. R. Sauerbrei. Kell 4 palwetund kirikus. Kesknäd. kell 7 piiblitund. Neljap. kell 8 noorte piibliringi koosolek.

Balti puuwilla wabrik. Laup. kell ½8 õht. palwetund. Pühapäewal kell 1 lastejumalateen.

Paljassaar, maja 52. Pühap. kell ½6 p. l. lastetund, kell 6 jumalateen. — õp. B. Eberberg ja õp. R. Sauerbrei.

Peeteli kogudus. Pühap. kell 10 homm. jumalateen. armulauaga, lauluraamatud. Lastejumalateen. kell 7 õhtul ühes kuulutustunniga, laulab lastekoor, laste ettekanded. Esmasp. kell ½8 õht. noorte piiblitund. Neljap. kell 7 õhtul üldine piiblitund. Laup. kell 7 õht. kuulutustund.

Nõmme Rahukirik. Pühap. jumalateen. kell 10.30 homm. Õp. A. Eilart. Kell 1 lastejumalateen. Esmasp. kell 8 õht. kog. ametiruumis noorsookoosolek sõprusringis koguduse õpetaja juhatusel.

Kesknäd. kell 7 õht. kirikus käskude seletamisõhtu (3. käsk). Õp. A. Eilart.

Õhtukogudus „Emmaus“, Toomkirikus. Pühap. kell 6 p. l. jumalateen. (piiblipüha jutlusega). Jutlustab õp. P. Kuusik. Soololaulud. Õpetaja kõnetunnid on igap. k. 4—5 p. l., Pikk tän. 36—21. Telef. 442-80.

Tallinna praostkonna korraldusel. 1) Raadiohommikupalwused igal hommikul kell 8.05 Jaani kirikus. 2) Diakonisside asutuse kirikus pühap., kell 10 homm. jumalateen. — õp. R. Koolmeister. Kell 11.30 lastejumalateen., kell 12.30 eelleerialiste piiblitund — õpet. R. Koolmeister. Neljap., kell 7 Lutheri-õhtu — õpet. R. Koolmeister. 3) Wabriku tn. 10, linna 9. algkooli ruumes pühap., kell 1 p. pühapäewakool. Esmasp., 15. now. kell 7 kuulutustund — kand. B. Bluum ja kand. mag. L. Teder. 4) Katusepapi tn. praostkonna palwelas pühap. kell 2 pühapäewakool, kuulutustund pühap. kell 6 õht. ja laup. kell 7 õht., piiblitund kesknäd. kell 7 õht. 5) Kopli tn. 22 kuulutustunnid pühap. kell 6 õht., neljap. ja laup. kell 7 õht. 6) Pühap. kell 6 õht. ülemaailmlise palwenädala puhul jumalateen. Kaarli kirikus Tallinna praostkonna kirikunoorte, NMKÜ ja NNKÜ ühisel korraldusel. Laululehed. Jutlustab õpet. mag. P. Koppel. Altarikõne piiskopl. wikaar õpet. A. Soomre. Reedel kell 7 õht. palwenädala lõppjumalateen. armulauaga Jaani kirikus. Jutlustab piiskopl. wikaar praost H. Kubu. Lauluraamatud.

Tallinna Linnamisjon, Rentmanni 6. Reede kell 7 õhtul noorte piiblitund, juh. õp. A. Horn. Laup. kell 7 õhtul kuulutustund. Kõneleb õp. A. Horn ja wennad. Laululehed. Pühap. kell 12 päewal pühapäewakool. Kell 6 õhtul kuulutustund. Kõneleb õp. A. Horn ja wennad. Laululehed. Laulukoor.

Iru wanadekodu kabelis. Pühap. kell ½12 päewal palwekoosolek. Kõnelewad Linnamisjoni wennad.

Lasnamäel, Tasuja 6. Pühap. kell 11 päewal pühapäewakool.

Päikese tän. 5. Laup. kell 7 õhtul kuulutustund. Kesknäd. kell 7 õhtul piiblitund.

Ewangeeliumi palwela (Liiwalaia 4). Laup. kell 7 õht. palwetund. Pühap. kell 3 p. l. pühapäewakool. Kell 6 õht. kuulutustund. Kesln. kell 7 õht. õdedetund. Neljap. piiblitund.

Ew. „Jeesuse Sõprade“ ühingu palwela (Tartu maantee 44, linna 12. algkooli saalis). Pühap. kell 6 p. l. ewangeeliumi kuulutuse ja palwetund. Kõnelewad külalised wennad. Laululehed. Laulukoor.

Toompea Aleksandri katedraal. Laup. kell 18 õhtuteen.; pühap. kell 10, liturgia armulauaga. Teenib ja jutlustab ülempr. N. Päts ülemdiakon B. Drawa ja diakon E. Lepiku kaasteenimisel.

Rooma-Katoliku kirik. Pühap. k. 9 h. p.-missa, saksa- ja poolak. jutlus; apostliku ametipalwe üldarmulaud; k. 10 jumalateen. noortele, eestik. jutlus; k. 11¼ suurmissa ja poolak. jutlus; k. 6 eestik. jutlus ja palweid.

Koplis: k. ½11 p.-missa ja jutlus.

Nõmmel: k. ½11 p.-missa, saksa- ja poolak. jutlus.

Adwentkirik (Merepuiestee 14-a). Reedel palwekoosolek. Laup. noorte ewangelisatsiooniõhtu, kawas kõnesid, laule, muusikat jne. Pühap. seeriakõne, laululehed. Kesknäd. seeriakõne, walguspildid. Kõigi koosolekute algus kell 7 õhtul.

Päästearmee 1. korpus (Karu tn. 16). Laup. kell 19.30 suur päästearmee-muusika- ja lauluõhtu ühes teelauaga. Pühap. kell 10.30 pühitsuskoosolek, 2. korpuses, kell 15.00 pühapäewakool, kell 19.30 päästmiskoosolek Filadelfia palwelas Tobiase tn. 17. Teisip. kell 19.30 Koduühingu tööõhtu. Kesln. kell 19.30 päästmiskoosolek.

Taewa tütar

Kuigi Jill Morgan oli tulnud nende juure inglina, oli ta siiski suutnud wendade wahel panna keema ja lainetama rahuloleiuatuse weed. See kestis, kuni ühel hommikul kõlas püssipauk...

„Mees, kes kaotas mälu“ — armastus on parim rawim. „Klaas riisiweini“ — pettur saab nahatäie. „Wõõras majas“ — sünnipäewaüllatus. „Doris sõidab kaasa“ — seik merel. „Küsitakse härra Bolgarit“ — pilsewarras armastajaile. Adamson, bridzh, ristsõnad, nalja.

Ilmus

„Perekonnaleht“ nr. 45.

Mis viimaks tuleb, on parem!!

Näiteks kalendrid, mille ilmutamisega rutatakse, on vigu täis. Avaldame näite pahemal pool oktoobris ilmunud kalendri laadateadetest, kus on aastas paarsada viga, ja paremal pool 1. nov. ilmunud, kus neid on paarikümne ligi. Püstkriips tähendab puuduvat laata ja põikkriips, kus laat on kalendris valesti. Aga nov. teisel nädalal ilmunud kalendritesse on jõutud kõik õieti korraldada. Need on Ploompuu kirjastuse kalendrid, mille väljaandmiseks aastakümnete kogemused, nagu:

„MEIE MATSI“ TÄHTRAAMAT, 31. aastakäik,

MAJA KALENDER, 27. aastakäik,

Taluperenaise tähtraamat, II aastakäik. „Aastavara“ 1938, mis on sisult kui väljaanne Eesti kalendrituru tippsaavutus. Iga kalendri hind 25 senti. Teised selle kirjastuse kalendrid on odavamad.

Tartu Linna Tööstuskooli autokursus

algab 15. nov. 1937. a. Tartus Kalda t. 16.

Eksam on kooli ruures. Lõpetajad saavad 1-b liigi Autojuhi kutse. Oma autop randusjõukodades tõttu praktilise ettevalmistuse võimalused laialdasemaid Eestis. Üksikasjalised seadetekse 25 sendi postmarkide eest. Prii koiter osavõtjaile väljast.

Kursuste juhatajta.

Korsetid „BEATRICE“

on kõigile daamide'e tarvilised moodsa joone saavutamiseks. Viimased Pariisi uudised. Saadaval ainult

Tallinnas, Pikk tän. 16.

Hinnad kõigile kättesaadavad. Arstlikud bandaashid valmis ja tellimise peale.

Moodsaid daamide käekotte rahataskuid portfelle reisukohvreid

ostate alati soodsalt

F-ma

„Asart“

Viru 5

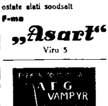

Kauplus ära anda ühes kaubaga Kehras käidavas kohas. Järelepärimised saata Kehra p.-ag. lakt. nr. 461001 ettenäitajale.

Müüa, suur

ALOE

Erne tän. 9—19.

ESTONIA TEATER

Reedel, 12. novembril kell ½8 õhtul

27. korda harilike hindadega

„Vedelvorst“

Hugo Raudsepa komöödia 4 vaatuses.

Päässmed kr. 1.50—20 s.

Laupäeval, 13. novembril

kell ½8 õhtul

10. korda

harilike hindadega

„TATRA TUDRUK“

Operett 3 vaatuses, 15 pildis. Tekst: Juuli Rõõmusaare. Ümber töötanud: Agu Lüüdik. Priit Ardna muusika.

Päässmed kr. 2.50—30 s.

Pühapäeval, 14. novembril kell ½3 p. l. 22. korda alandatud hindadega

„Haljal aasal“

Jara Beneshi operett 3 vaat. 16 pildis.

Päässmed kr. 1.75—20 s.

kell ½8 õhtul

harilike hindadega

8. korda

„Mees, kelle käes on trumbid“

Hugo Raudsepa komöödia 3 vaatuses.

Päässmed kr. 1.50 — 20 s.

Teatri kassad avatud: kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6-st poole 9-ni.

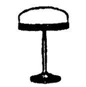

ELEKTRIARMATUURID,

kallutatavad laualambid, bürooolambid ja kõik sinna juure kuuluvad osad

Eldro

Lai 1 Tel. 450-29.

TOOLISTEATER

Reedel, 12. novembril kell ½8 õhtul

21. ja viimast korda

Üldhindadega

„Aristokraadid“

N. Pogodini näidend 3 vaatuses.

Päässmed 25 ja 50 senti.

Laupäeval, 13. novembril kell ½8 õhtul 6. korda

Kolme krossi ooper

John Gay — B. Brechti lugu lauludega 3 vaat. 10 pildis. Kurt Weilli muusika.

Päässmed 25 — 150 s.

Pühapäeval, 14. novembril kell ½3 p. l. 99. korda

Üldhindadega

„TAGAHOOVIS“

Andres Särevi dramatiseering Oskar Lutsu jutustuse järele

3 vaatuses ja 5 pildis.

Päässmed 25 ja 50 senti.

Pühapäeval 14. novembril

Kell ½8 õhtul.

14. korda harilike hindadega

„Mehe külje uu“

M. Jotuni naljamäng lauludega 3 vaat. 15 pildis.

Päässmed 20—125 sendini.

Esmaspäeval, 15. novembril kell ½8 õhtul 81. korda

Üldhindadega

„KRAAVIHALLID“

E. Vaiguri rahvatükk 3 vaat. Päässmed 25 ja 50 senti.

Kassa avatud iga päev kella 12—4 päeval ja 6—8 õhtul.

KAWE Jäkkli 50 SOKOLAAD

Kõrvetatud **KOHV** kõikides erisegudes

TH. KAARMANN

Ilusaid **kingi** ostke **A. Gobowitschi**

ärist Pärnu mnt. 45.

PEOTARBEID NÄIDENDEID MASKESID

Tavet Mutsu

Tallinn. Vene 4. Telefon 445-94

EESTI DRAAMA TEATER

TALLINNAS.

Laupäeval, 13. novembril kell ½8 õhtul, 41. korda

„Daam kameeliatega“

A. Dumas' näidend 5-es vaat. Lavastaja — Aug. Sunne. Lavapildid — Pärn Raudvee. Riietus — Karin Luts.

NOORSOOTEATER.

Pühapäeval, 14. nov. s. a. kell ½3 p. l. 2. korda

„Aladini imelamp II jagu“

Muinasjutt laulude ja tantsudega 8-es pildis samanimelise muinasjutu järele kogust „1001 öö“. Oludekohastanud — H. Anto.

Lavastus — Elmar Nerep. Lavapildid — Pärn Raudvee. Riietus — Karin Luts. Muusika — V. Jakobson. Tantsud — Gerd Neggo ja S. Bärenklau. Kaastegev Gerd Neggo tantsustuudio.

Kassa avatud kella 11—1 e.l. ja 5—8 õhtul.

REKLAAMBÜROO MALM

HARJU 30 TELEF. 443-99

Poisud!

Kirjutage noorele elurõõmsale tütarlapsele. Võite ka eeloleval talvel külastada. Fotoga kirjad esitatumad. Kirjad „Milvi“, Mooste ag., pk. 1.

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateatri ringreisid.

„KEVADE“

Andres Särevi dramatiseering 3-es vaatuses (6 pildis) Oskar Lutsu „Kevade“ järgi.

Näitejuht — Leo Kalmet. Lavapildid — Pärn Raudvee. Pärnus reedel, 12. nov. Abjas laup., 13. nov. Viljandis e.-masp., 15 nov. Tallis teisip., 16. nov.

Etenduste algus kell 8 õhtul.

OSKAR LUTSU

„SUVI“

(„Kevade“ järg)

A. Särevi dramatiseering 3-es vaatuses (6-es pildis)

Lavastaja — Leo Kalmet. Lavapildid — Pärn Raudvee. Kostüümid — Karin Luts.

Kilingi-Nõmmel pühap. 14. nov. Paides neljap., 18. nov. Va'angul reedel, 19. nov. Järva-Peetris laup., 20. nov. Türil teisip., 23. nov.

Etenduste algus igal pool kell 8 õhtul.

RAHVALEHT

on müügil igas raudteejaamas.

O.-ü. „Vaba Maa“ kirjastus ja trükk.

Vastutav toimetaja O. Soots.